

**İ.T.Ü.
MEZUNLARI**

Dergisi

İTÜ Mezunları Derneği'nin yayın organıdır

Ocak 2005 Sayı: 31

Üç ayda bir yayınlanır

"İlk Kıvılcım"

Rauf Alazın

■ Mermer Sektöründe
Bir Öncü

■ İTÜ'lü
Meteorologlar

■ Yapı Denetimi
Sempozyumu

■ Saklı Kent
Xian

■ 29 Ekim
Balosu

İÇİNDEKİLER

İTÜ MEZUNLARI DERGİSİ

OCAK 2005 SAYI 31
Üç ayda bir yayınlanır.

Yaygın Süreli

Sahibi

İ.T.Ü. Mezunları Derneği adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Yük. Müh. Eşref Denizhan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Müh. Selçuk Ünal

Yayın Yönetmeni
Müh. Suzan Karabrahimoğlu

Yayın Kurulu
Müh. Azmi Bakdur
Müh. Özgür Akarsu
Y.Müh. Orhan Baykal
Y.Müh. Sunay Özmen
Prof. Dr. Orhan Kural
Doç. Dr. Elek. Müh. Yağmur Denizhan

Grafik Tasarım

Eksen

Yayıncılık Fuarçılık
Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti.
Tel.: (0212) 292 01 89 - 90 - 92
e-mail: eksen@eksenltd.com

Renk Ayrımı
Mavi Grafik

Baskı
ÖZGÜN OFSET

İTÜ MEZUNLARI DERNEĞİ

İsmet İnönü Cad. No: 87
PK. 34437 Gümüşsuyu / İstanbul
Tel.: (0212) 252 63 63 - 252 78 84 - 244 32 30
Faks: (0212) 252 63 64
e-mail: bilgi@itumezunlaridernegi.org.tr
web: www.itumezunlaridernegi.org.tr

■ Editoryal	1
■ Mersin'de Globalleşme ve AB Sempozyumu	4
■ "Evim Güzel Evim" Ülkü Arnoğlu	6
■ "Bir yazar: Cengiz Aytmatov, Bir roman: Kopar Zincirlerini Gülsarı" Sevim Reşat	8
■ Uçak Uzay Fak. Dekanı Prof. Dr. Fevzi Ünal ile Söyleşi	10
■ Cari Açıkta Büyümeyle Üretim Kesimlerinde Dış Alıma Bağımlılık Artışı Biraraya Gelince Ümit Şenesen	12
■ Mermer Sektöründe Bir Öncü: İNKA Mühendislik	14
■ Meteorolojiyi İTÜ'lülerden Sorduk Gökhan Abur ve Bünyamin Sürmeli ile Söyleşi	17
■ İTÜ'den Haberler	20
■ Ben Bir Mübadilim E. Neyran Cebe	22
■ Yapı Denetimi Sempozyumu	25
■ Saklı Kent Xian Orhan Kural	26
■ İTÜ'lü Çalışanlar da Sahnede	30
■ Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak Burcu Büyükakkaş	32
■ Okan Gürelden Anılar Okan Gürel	34
■ Yitirdiğimiz Değerler	36
■ Motivasyon Meltem Yaman	38
■ 29 Ekim Balosu	40

EDİTÖRDEN

Ben Bir Avrupalıyım

En güzel konu bu. Yani Türkiye Cumhuriyeti'nin Avrupa Birliğine girip giremeyeceği, Türklerin sosyo kültürel kimliği, alt kimlik-üst kimlik, stratejik konum ve ilişkiler gibi konular Türkiye'den çok Türkiye dışında en çok tartışılan konular oldu. Oysa bakın seksen yıl önce 6 Mart 1922'de Atatürk, Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünde ne demiş:

"Efendiler!

Avrupa'nın bütün ilerlemesine, yükselmesine ve medenileşmesine karşılık Türkiye tam tersine gerilemiş ve düşüş vadiğine yuvarlanadurmuştur.

Artık vaziyeti düzeltmek için mutlaka Avrupa'dan nasihat almak, bütün işleri Avrupa'nın emellerine göre yapmak, bütün dersleri Avrupa'dan almak gibi bir takım zihniyetler belirdi.

Halbuki, hangi istiklal vardır ki ecnebilerin nasihatleriyle, ecnebilerin planlarıyla yükselebilirsin? Tarih, böyle bir hadiseyi kaydetmemiştir!"

Geçtiğimiz ekim ayında tesadüfen Stockholm'de bulunuyordum. 55 yıllık sevgili dostum, Avrupa'nın en iyilerinden büyük resim ustası Rauf Alazan'la hasret giderdik. Değerli büyükelçimiz Sn. Tamer Bayer ve sevgili eşi Sn. Yeşim Bayer ile günlerce uzun sohbetler yaptık. Büyük heykeltraşımız rahmetli İlhan Koman'ın şehirdeki eserlerini gezdik. Bazı sanatçılarımızla tanıştık ve haklarında bilgi edindik. Bir hamlede isimlerini yazabileceklerim şu kişiler; Ressam Rauf Alazan, ressam Hasan Erdemir,

mimar-heykeltraş Ali Cevat Ayrar, ressam İhsan Aydın, şair-fotoğraf ustası Lütfi Özkök, şair Özkan Mert, tiyatrocü-müzişyen Fikret Çeşmeli, ressam Melissa Birsen, hundrguren müzişyen İrfan Sümer, sinema yönetmeni Muammer Özer, mimar Gökçetin Kanra, yazar Demir Özlü, mimar Sadi Birol, yönetmen-prodüktör Güneş Karabuda, klasik gitar Rüştü Özlü ve besteci Zeliha Linde ve diğerleri...

Bu küçük yerdeki Türklerin bu kültürel yoğunluk örneği bile; Avrupa'daki Türk varlığının sadece işçi, esnaf, zanaatkar ve de hadi hadi teknisyen ve girişimcilerle tanımlamaya çalışanlara yeterli bir cevap niteliğindedir.

Türk ulusunun evrensel kimliğine ise kırk yıldır uzakta yaşayan büyük ressam Rauf Alazan 29 Ekim'de Stockholm büyük elçimize hediye ettiği ve kapak resmimizde görülen "ilk kıvılcım" isimli soyut baş yapıtı güzel bir örnektir. Çünkü bu esere konu oluşturan "ilk kıvılcım" milli mücadelemizin ilk ateşini simgelemektedir!

Avrupa Birliği konusunda yazmaya başlayınca, 4 yıl önce Radikal gazetesinde de yayınlanmış olana yazımı aynen tekrarlamakta yarar gördüm: Evet, ben İstanbul'da, Beyoğlu'nun Tarlabası semtinde, Kulutros Apartmanında doğmuşum. Annem de, babam da, onların anneleri ve babaları da, hepsi T.C.'nin ya da Osmanlı İmparatorluğu'nun Avrupa coğrafyasına ait topraklarında doğmuşlar.

Ancak, benim Avrupalı olmaktan kastım, elbette bu değil. Ben, sosyal, kültürel ve düşünsel açılardan aidiyetimi kastediyorum. Bu yüzden de, Avrupa'yı kritik etmeye hak görüyorum kendimde. Avrupa ülkeleri vatandaşlarının, diğer Avrupa toplumlarının dil, tarih, kültür ve sanatlarını benden daha az bildiklerine çoğu kez tanık olduğum için de, buna yetkili olduğuma inanıyorum. Avrupa'nın gerçekten birlik olması benim de özlemimdir. Bu birlik, sevdiğim Avrupa uygarlığının da, Avrupa Birliği fikrinin de babası sayılan Şarlmayn'ın (Karolus Magnus) düşündüğü gibi bir Birlik olmalıdır. Avrupa'yı Avrupa yapan, uygun dozdaki rekabet çeşitliliğidir. Karolus Magnus'a, Magnus sıfatını kazandıran, koymuş olduğu ünlü kanunların en belirgin ve ayırıcı özelliği, imparatorlukta her kavim için ayrı ayrı oluşlarıdır. Öte yandan, ortalama Avrupalı, kuzey ülkelerinde olsun, güneyde olsun, birbirine saygılı ise; doğuda olsun, batıda olsun pencerelerini mutlaka çiçek saksıları ile süslüyor ya da kapısının önünü süpürüyorsa, muhtaç olmasa da çalışıyor ve mutlaka bir miktar da tarım yapıyorsa, bu, hep Karolus Magnus kanunlarının süregelen terbiyesi sonucudur ve de özenilecek yanı, bu tür erdemleridir Avrupalı olmanın. Karolus Magnus'un dehası ile sezdiği, bu birbirine ilmi, ilişkili çeşitliliklerin (bireylerin/kavimlerin) uygun dozdaki rekabeti fikri, günümü-

zün sosyolojik araştırmalarından Biyolojik Sistem yaklaşımındaki, Meta System Transition Theory ile neredeyse eř anlamlı dūřmektedir. Çünkü buna göre, hem ayıran, hem de bağlayan, yarı geçirgen hücre zarı ile ayrılmış bireylerden oluşan ve sulh içinde birarada (symbios) yaşayan sistemlerin daha dayanıklı olduğu saptanmış bulunmaktadır.

Avrupa uygarlığı genel olarak Roma uygarlığının yıkıntısı üzerine kuruludur. Türkiye uygarlığı ise Makedon, Grek, İyon, Pers, Hitit, Asur vb. gibi çok çeşitli uygarlıkların yıkıntıları üzerine son bin yıldır Anadolu Selçuklu Devleti, Osmanlı İmparatorluğu ve de Türkiye Cumhuriyeti'nin egemen oluşu ile kurulmuştur. Türkiye'nin en eski yerleşim merkezlerinden Adıyaman ve çevresinde M.Ö. 162'den M.S. 72'ye kadar süren Kommagene krallığının ismi Grekçede genlerin birliği anlamına gelmekte olup, kralları 1. Antiochos bir yandan Makedonyalı Büyük İskender, öte yandan Pers Kralı Darius ile akraba idi. Bu yüzden ülkesinde ve civarında çeşitli kavimlerin sulh içinde birlikte yaşamasına özen gösteriyordu. Ne var ki Romalılar bu genlerin birliği fikrinden de hoşlanmadıkları için, krallığa son verip yakıp yıktılar. Ama Türkiye topraklarında yaşayan en az 17 adet ana etnik ve kültürel grup, dışardan kışkırtma olmadıkça, yüzyıllardır barış içinde yaşama geleneğini sürdürmektedir.

Avrupalıların mı Türkiyelilerin mi daha hoşgörülü, daha bonkör, daha yardımsever, daha misafirperver olduklarını sayıp dökmeye hiç gerek yok. Her uygarlığın kendi değerleri, kendi erdemleri vardır ve hiçbirinin diğerini suçlayıp küçümsemeye, erdem öğütlemeye hakkı yoktur. Ama yine de ister istemez, şu sorular aklıma geliyor:

- Son pogrom (soykırımı) Avrupa ülkelerinde mi yapılmıştır, Türkiye'de mi? Ya bir evvelki? Ya iki evvelki?

- Köle ticaretini en son bırakan ülkeler hangileridir?

- Ya kadın hakları? Kadınların oy hakkı, kadınların bankada hesap açtırma hakkı, Avrupa'da mı, Türkiye'de mi daha önce gerçekleşmiştir?

- Avrupa'daki Engizisyon'dan kaçan Yahudileri, Nazi baskısından bunalan ünlü bilim ve sanat adamlarını bağrına basan Türkiye değil midir?

- Aztek ve İnka uygarlıklarının kökünü kazıyanlar da Türkiyeli midir?

- Avrupa ülkelerinde, kongre ve festivallere, yarışmalara katılacak olan Türkiyeli bilim adamı ve sanatçılara -hele şu sıra- ne büyük vize güçlükleri çıkarıldığını bilir misiniz?

Dedim ya, kimse birbirine erdem öğütlemesin. Bundan 40 yıl önce Avrupa Ekonomik Topluluğu'na üye olmamız an meselesi idi. Çünkü o zaman, Avrupa'nın, Türkiye'nin işgücüne büyük çapta ihtiyaı vardı. Birkaç yıl önce Gümrük Birliği'ne katılıp tek yanlı zarar gördük ve de görmeye devam ediyoruz. Bugün Türkiye'nin finansman açığı var, Avrupa'nın ise silahlı kuvvetler eksikiği. Türkiye'nin stratejik ve taktik kararlara katılmaksızın asker vermesi isteniyor. En azından Avrupa ülkelerinin kendi aralarındaki ırk ve din çatışmalarında savaştırılmak üzere. Helsinki'de bir kere adaylığımız kabul edildi ya, artık Maastricht Anlaşması kurallarını, Kopenhag Kriterlerini nasıl olsa yerine getiririz, getiririz de ne olur?

Evet ben Avrupalıyım sevgili dostlarım. Ama yaşayan, mutlu, güzel Avrupa'nın insanı olmaktır emelim.

Soldan Sağa

Sn. Yeşim BAYER, Sn. şükri Sina GÜREL,
Sn. Rauf ALAZAN, Sn. Büyükelçi Tomur BAYER

Yoksa ölü Avrupa'nın mezar taşına yazılmış kurallarını ezberlemeye talip değilim.

Avrupa Birlięi mi var ki girelim? Var olsa bile, Türkiye insanının, dış borcumuzdan çok daha fazla parası Avrupa bankaları tarafından ucuz faizle işletilirken, bizi birliğe alırlar mı ki, o paralar Türkiye'deki bankalara kasın? Alsalar bile bu Türkiye için acaba ne kadar yararlı olur? Çünkü bilindiği gibi Osmanlı Devleti devrinde olsun, Türkiye Cumhuriyeti'nde olsun, bu ülkenin dūřmanı olan tüm örgütlerin merkezleri yüz küsur yıldır Avrupa ülkelerindedir. Örneęin, Sivas'ta Madımak Oteli'nde 37 sanatçı, řair, yazar, dūřünür, aydın kişiyi cayır cayır yakan yobaz çetelerinin destekçisi olan örgütlerin merkezleri bile hâlâ Avrupa'da değil mi?

Bizi parasız zamanımızda yakalayıp da İnsan Hakları falan dayatmakta olan Avrupalı dostlarımız, kendileri de bir parça laiklik, vicdan özgürlüğü filan öğrenseler ya, en azından Fransız ortaklarından. Ve de ibret almak için ülkemizde yeşerip gelişmiş, mutlu insanlar ulusçuluğunu ve Atatürk'ün dilinde anlam bulan řu özdeyiş için de biraz dūřünseler: Ne mutlu "Türküm" diyene!

Y. Müh. Eşref Denizhan

İ.T.Ü Mezunları Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Şaşırtıcı ama gerçek! Burası İstanbul'un merkezinde bir villa.

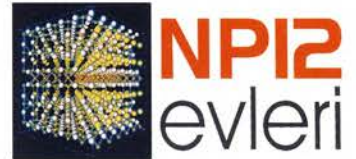
NP12 villaları İstanbul Anadolu yakasının en güzel semtlerinden Altunizade'de Boğaziçi Köprüsü'ne sadece 1 dakikalık mesafede bulunmaktadır. Kendi tercihleriniz ve ihtiyaçlarınıza göre şekillendirebileceğiniz iç yapısıyla NP12 villaları, Tarihi Nafiz Paşa Konağı'nın da içinde bulunduğu 12 dönümlük yemyeşil bir koruda 12 aile için inşa edilmiştir.

SON 2 VİLLA

- Açık veya kapalı yüzme havuzu
- Tenis kortu
- Voleybol ve Basketbol sahası
- Çocuk oyun alanları
- Kulüp binası

 Garanti ve **TÜRKİYE İŞ BANKASI** konut kredisi ile uzun vadeli uygun ödeme koşulları

Haftanın 7 günü saat 10.00 -19.00 arası açık olan Yapı Konut Pazarlama Ofisini arayarak randevu alabilirsiniz.

Yapı Konut İnşaat Sanayi A.Ş.
Neşetbey Sk. No:19 Çamlıca 34676 İstanbul
Tel: (0216) 422 06 06 Faks: (0216) 318 89 98
e-mail: ykonut@ym.com.tr

www.ym.com.tr

MERSİN'DE GLOBALLEŞME VE AB KONFERANSI

"KENDİLERİ BİLİRLER"

Mersin İTÜ Mezunları Derneği 30 Eylül 2004 tarihinde "Globalleşme ve A.B." üzerine geniş katılımlı bir konferans düzenledi. 9. Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel, üniversitemizi temsilen rektörümüz Prof. Dr. Faruk Karadoğan ve derneğimizi temsilen Yük. Muh. Eşref Denizhan'ın da katıldığı etkinliği, yerel ve ulusal basın da takip etti.

Öğle yemeğinin ardından başlayan konferansta ilk sözü alan Mersin İTÜ Mezunları Derneği Başkanı Mehmet Göre, 21. yüzyılda bilim ve teknoloji-deki değişim ve gelişimin, hayallerimizin ötesinde bir hızla gerçekleştiğini, bu nedenle toplumun birçok özelliğinin, değişmek veya yok olmak durumunda olduğunu söyledi. Göre, bu di-

namik çerçeve içinde değişimlere tepki verme zamanının büyük önem taşıdığını ve 21. yüzyılda doğru eylemi, doğru zamanda herkesten önce gerçekleştirenlerin, başarılarına imzalarını atacaklarını belirtti.

Göre konuşmasına şöyle devam etti: "20. yüzyılın başında 2 milyarı aşkın olan dünya nüfusu, asrın sonunda 6 milyar seviyesine yükselmiştir. Asrın içerisinde büyük savaşlar olmuş, milyonlarca insan hayatını kaybetmiştir. Asrın 1.yarisında hemen hemen imparatorlukların tümü dağılmış ve 1945'te Birleşmiş Milletler kurulduğu zaman 40-50 civarında olan bağımsız devlet sayısı, milenyumda 190'a ulaşmıştır. 20. yüzyılın son 10 yılı da enteresandır. Aslında asırların bitişini

takvime göre söylemek mümkün olduğu gibi, siyasi hadiselerle göre söylemek daha doğrudur. Çünkü; sayın Cumhurbaşkanımızın bir konuşmasında belirttiği gibi asrın sonu 1999 yılı değil, 1989 yılıdır. Çünkü; son imparatorluk olan ve 104 milletin, 104 halkın bir araya getirdiği Sovyet İmparatorluğu, kendiliğinden dağılmıştır. Bu siyasi coğrafya bölgemizi değil, bütün dünyayı ilgilendiren bir siyasi coğrafyadır.

Siyasi coğrafyaya ilaveten, gerek ekonomide gerek devlet yönetiminde, gerekse çeşitli alanlarda meydana gelen yeni gelişmeler, devletin fonksiyonunu değiştirmiştir. 2000'li yıllara girerken, 1980'li yılların ortasından itibaren başlayan yeni ceryanlar dünyada devletin fonksiyonunu da değiştirmiştir. İktisadi tartışma Adam Smith'ten Marx'a kadar ve daha sonra Hayek'e kadar, Friedman'a kadar değişik evrelerden geçmiştir. Adam Smith'in hiç kontrol kabul etmeyen teorileri yeni bir düzen ortaya çıkarmıştır. Buna piyasa ekonomisi denir. Bugün gelinen noktada, dünyanın büyük bir kısmı; bir taraftan çağdaş demokrasiyi, bir taraftan insan haklarını, bir taraftan da piyasa ekonomisini ana kavramlar olarak

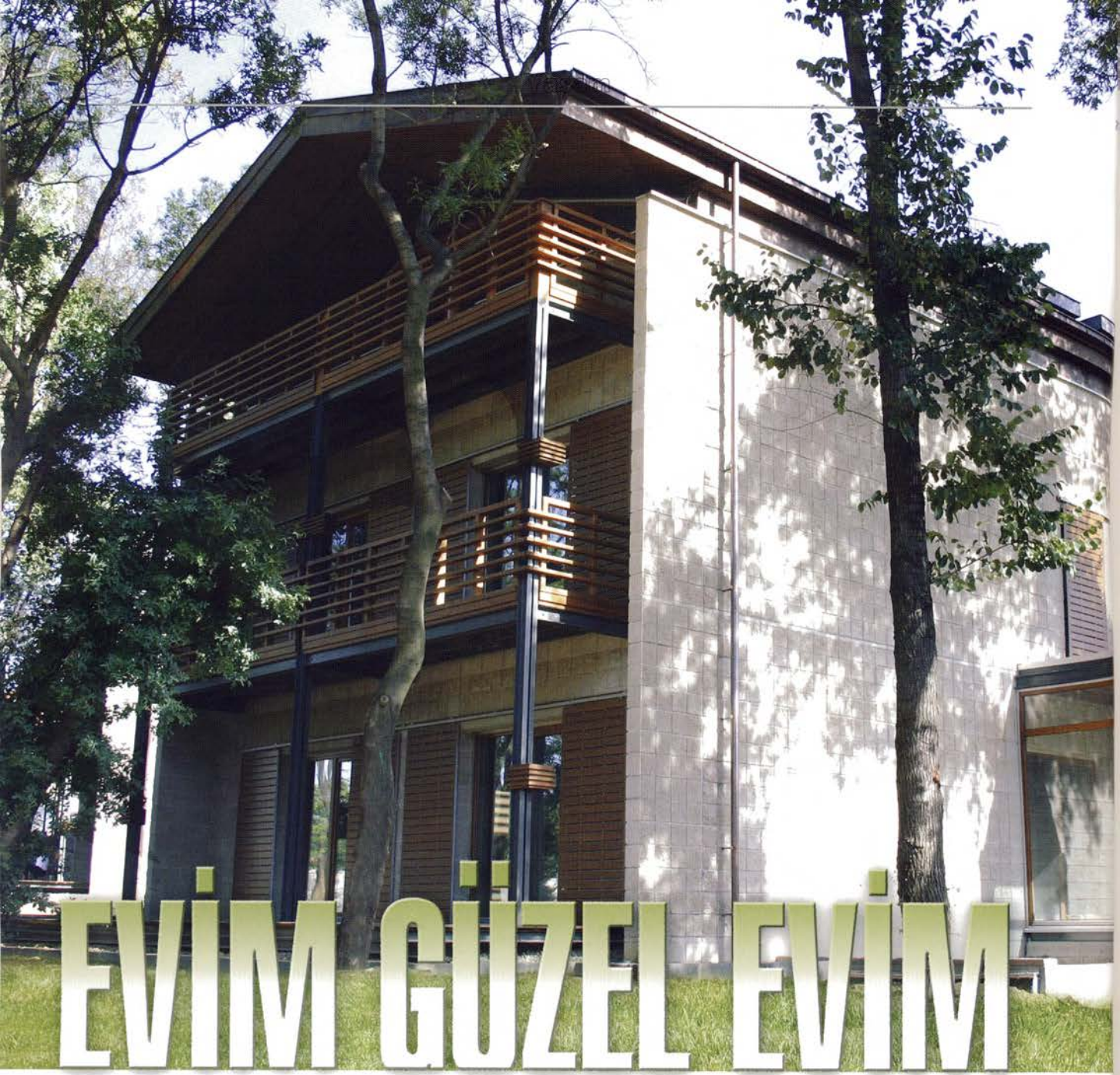
kabul etmiş görünüyor. Yani karşımızda 3 değişkenli, 3 bilinmeyenli 3 denklem. İşte marifet bunu çözmektir. Bu denklemin çözüm yöntemlerini biraz sonra sayın Cumhurbaşkanımız yapacaktır. 20. yüzyılın sonunda, 21. yüzyılın başında; özelleştirme, sınırların önemi azaltılmış ulus devlet tartışmaları, uluslararası hukuktan evrensel hukuka geçme, çağdaş demokrasi ve insan hakları ve Pazar ekonomisi gibi kavramlar, dünyanın küreselleşme ve global yapısını tanımlayan unsurlardır. 20. yüzyılda bilimde, teknolojiye büyük gelişmeler olmuş ulaşım ve iletişim devrimi dünyayı küçültmüş, insanları birbirine yaklaştırmıştır. Avrupa Birliği gibi bir bütünlük oluşturmuştur." diyeerek sözü 9. Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'e devretti. Demirel konuşmasında, barışın, refahı, huzuru ve mutluluğu getirdiğini söyledi. İkinci Dünya Savaşı'nda Avrupa'nın ayakta kalmak için büyük değişim yaşadığını vurgulayan Demirel, "Globalleşme, AB yeni dünya düzenidir. Yeni dünya düzeninin temelinde yatan bireyin hür olması, zengin olmasıdır.

Devlet ne yapacak derseniz, devlet eğitimi, her ferdine sağlık hizmetleri-

nin verilmesini sağlayacak, sosyal güvenlik şemsiyesini yaygın hale getirecek. Fertlere fabrikalar kuracak, her türlü ekonomik faaliyeti yapacak. Önümüzdeki 10 yılda Türkiye kendine güvenir, gerekeni yaparsa Türkiye'nin önünde kimse duramaz" dedi. AB konusunda ise, Avrupalıların hala 370 yıl önceki Viyana sendromunu yaşadıkları için Türkiye'yi almak istemediklerini söyleyen Demirel, "Avrupa, 370 yıl öncesini unutmuyor. AB'yi kuran 6 ülke geçen yıllarda 25'i buldu. AB'de Türkiye'siz olunmaya çağını biliyor. AB barış ve zenginlik içinde altın çağını yaşıyor. AB'ye girer girmez zengin mi olacağız. Hayır ama fukarada olunmaz. AB sadece ekonomik proje değil bir barış projesidir. Türkiye'siz bir Avrupa olamaz" diye konuştu. Ardından kısaca Türkiye ve AB'nin taraflar olarak kimin kim daha fazla ihtiyacı olduğunu, tartışılabilirliğini kısa ve vurucu verilerle özetledi. Konferansın en çarpıcı cümlesi soru-cevap kısmında, Süleyman Demirel tarafından sarfedildi. Salondan gelen "17 Aralık'ta AB tarih vermezse ne olur?" sorusuna Demirel şu cevabı verdi:

"KENDİLERİ BİLİRLER".

Ülkü ARIOĞLU

YAPI MERKEZİ Yönetim Kurulu Üyesi

Ev ile insan arasında sıkı ve önemli bir ilişki vardır. İnsan biyolojik gereksinimiyle yaşamak için bir yuvaya muhtaçtır. Ev aslında bir yuvadır. Türkiye’de istatistiklere göre 1.5 milyon konut açığından bahsedilir. İnsan için bazen başını sokacak bir dam söz konusu olur. En acısı, depremlerde insana yuva olması gereken yapılar birden bire mezar haline gelir. Küçük bebekleri, yaşamının en verimli çağındaki gençlik insanları ve daha nicelerini günlerce enkaz yığınları arasında çaresizce ve acı içinde kurtarmaya çabalar dururuz.

Doğru yapıların neden yapılmadığı yerine, arama-kurtarma faaliyetlerinin başarılı olması kriterlerini tartışırız. Canlar gider, zar zor üretilen milli servetler bir anda yok olur. En acısı bu film sürekli tekrarlanır. Hiçbirinden ders alınmaz. Bir süre sonra o olaylara neden olan davranışlar tekrar sahne alırlar. Yeterli sorumlulukla hazırlanmış projelerle, bilgisiz ve sorumsuz insanlar yapı yapmaya soyunur. Resmi kurumlar gerekli kontroller yerine başka niyetlerin peşinde bulunurlar. Sonunda alışık olduğumuz özensiz yapı adaları, kasaba ve şehirlerimize durmadan eklenir. En acısı

da alıcı bulabilirler. Kısacası bugün ülkemizde konut açığı vardır. Fakat daha da önemlisi en büyük kentlerimizden en uzak köylerimize kadar mevcut yapı stoğumuz yetersizdir, sağlıksızdır; depremlere ve yerleşim yerlerine göre güvensizdir. 9000 yıllık eski insan yerleşimlerinin yer aldığı Anadolu’da yaşayan insanlar olarak Türkiye’nin konut manzarası sorumluluk duygusu taşıyan herkes için, ama en çok biz mühendisler için üzücüdür. Konut ile insan arasındaki sıkı ilişki özünde her türlü insani faaliyeti derinden etkiler. Asırlardır toplumumuzda ekonomik nedenlerden

Artık Türkiye’de konut açığından değil, kaliteli konut yetersizliğinden konuşulmalıdır.

lamıştır. Dünyada mekan atasözümüz söz-
lükte kalmış olacak ki; evinde doğru dürüst
uyuyamayan, dinlenemeyen, okuyamayan,
oyunamayan, ısınamayan, yıkanamayan,
sabah kalktığında traşını olamayan insan
yığınları haline geldik. Bu insanlar nasıl ve-
rimli üretim yapacak, yaratıcı olacak, mut-
lu yaşayacak? Üstelik işine gitmek için her
gün vasıta peşinde koşuyor yada sıkışan
trafikte saatlerce beklemek zorunda kalı-
yorsa... Bu tablo günlük yaşam manzaralar-
ımızdan bir kesittir. Sağlıksız konutlar,
sağlıksız kentleşme; ruh sağlığımızı bozan,
verimliliğimizi, ilişkilerimizi ve mutluluğumuzu
derinden etkileyen nedenlerdir de-
mek abartı mıdır?

Çoktandır ülkemizde değerlerin, kataların,
sebeplerin ve sonuçların karışmış olduğunu
biliyoruz. Artık sonuçlarla uğraşmak yerine,
sebepleri araştırıp bulmak ve çözmek zama-
nı gelmiş olmalıdır. Ülkemizin sistemleşme-
ye, eğitime, üretime, verimliliğe, kültüre, gü-
zel sanatlara, sağlıklı insan ilişkilerine ihtiya-
cı vardır. İşte bütün bu ihtiyaçların temelinde
sağlıklı yapılaşma, şehirleşme, çevre ve ko-
nut ilişkisinin yeniden kurulması önemli bir
yer tutar. Ancak bu çözümleme, ülke boyu-
tunda topyekün bir çalışma gerektirir. Bu iş,
kolay bir iş değildir. Devlet, hükümet, yerel
yönetimler, üniversiteler, üreticiler, uzman-
lar, finans kurumları ve halk (mutlaka halk)
ortak bilinç, bilgi işleyen işbirliği ve kararlı-
lıkla çalışırsa, ülkemiz için verimli çözüm
yolları bulunacaktır. Bulunmalıdır, çünkü her

çocuğun eğitim hakkı olduğu gibi, her insa-
nın da barınma hakkı vardır. Bu büyük se-
bepler ve çözümler yumağının sonuç çözümlerinden biri belki de en kolayı ülkemiz
çevre ve ekonomik koşullarına ve bizim insa-
nımızın yaşam felsefesine uygun ev sistem-
leri üretebilmektir. Toplumsal sorumluluğu
İ.T.Ü. eğitimiyle pekişmiş mensubu olduğum
Yapı Merkezi, meslekte 40’lı yıllara ulaşırken
Yapı Konut’u kurarak konuta sistem olarak
bakmış ve ülkemiz sosyo-ekonomik koşulla-
rına uygun ilkelere dayalı yerleşim alanları
yaratmaya odaklanmıştır. İncancımız, güzel
eserlerin daha çok kaynakla değil, çevre ve
yapı fiziği koşullarına uygun, bilgi ve kültürle
bezenmiş, özenli projelerle yapılabileceği yö-
nündedir.

Ülkemizin evleri artık:

- Deprem tesirlerine güvenli
 - Esnek tasarımıyla aile isteklerine göre şekillenmiş
 - Mümkün olduğunca eko sistemle desteklenmiş, akıllı ve konforlu elektro-mekanik sisteme sahip olan
 - Kolay ve ekonomik bakılan, işletme giderleri minimize edilmiş
 - Sağlıklı yaşam ve kültür aktiviteleri içeren
 - İyi komşuluk ilişkilerini destekleyen
 - Hızlı inşa edilebilen
 - Doğru ve bakım kolaylığı taşıyan alt yapıları olan
 - Ulaşım yollarına bağlantıları planlanmış
 - Çevreyi bozmayan, güzelleştiren
 - Sağlam, güvenli, 2. değil hatta 3. kuşağa kalan yapılar olmalıdır diyoruz.
- Bu dileğimizi en çok, İ.T.Ü. camiasından yetişmiş siz sevgili meslektaşlarımızla paylaştığımızı düşünerek yazımı, inşa edilmiş evlerimize ait bazı örneklerle desteklemek istedim.

NP12 Evleri / Altınzade

kaynakladığı sanılan, ancak sonuçları ile çok daha büyük ekonomik kayıplara neden olan sağlıksız yerleşkelerde yaşama-ya razı olmak, önce insanın öz yaşamına sonra da toplumuna karşı sorumsuzluktan ve bir türlü ayamamazlıktandır. Tasarımda, inşaatta, arsa üretmede, alt yapıda, kentleşme kriterlerinde, enerji çözümlerinde, kanun ve mevzuatlarda kalitesizlik çok eskilerden beri devam edegelmıştır. Nüfus artışı, kentlere göç, kısır rant aç gözlülüğü, uzun vadeli finansman kaynaklarının planlanamaması gibi derin sosyo-ekonomik ve sosyo-politik sarmallar toplumumuzu tam sarma-

Arkeon Evleri / Tepeören-Örnek Ev

Bir Yazar:

Cengiz Aytmatov

Bir Roman:

Kopar Zincirlerini Gülsarı

Sevim Reşat

"Karanlık soğuk bir kış gecesi; çıplak ıssız bozkırda yolun ortasında kalmış iki can; yaşlı bir adam ve yaşlı bitik bir at. Adamın adı Tanabay, atın adı Gülsarı. İki eski dost, iki can yoldaşı, iki sırdaş. Gülsarı gençliğinde yıldız gibi kayan, su gibi akıp giden, yılkinin arasından hemen seçilen sarı bir yorga * idi. Yarışlarda kimse geçemezdi onu, ününü duymayan kalmamıştı. O Gülsarı'ydı. Köyün övücü, gururu, Tanabay'ın yorgasıydı. Binicisini hiç sarsmadan, fırlatılan ok gibi dümdüz giderdi. Görenler ona hayran kalır, kenara çekilip seyrederdiler. Şimdi yere yığılmış yaşlı gövdesi kurumuş bir ağaç gibidir. Bir zamanlar altın sarısı olan tüyleri ter ve kirin karışımıyla kahverengiye dönmüş, yeleleri seyrelemiştir. Güçlülükle açık tuttuğu gözleri yuvalarına gömülmüş, ferî sönmüştür. İşte bu haldeyken bir düş kadar uzakta kalan eski günleri hatırlar; henüz sırtına eyer, ağzına gem vurulmamış zamanları. Şimdi adım atacak gücü kendinde bulamazken her şeyden çok koşmayı sevdiği zamanları; koşmak, koşmak isterdi hep. Öteki tayları da peşinden sürükler, sarı bir yıldız gibi akıp giderdi onların arasından. Çakıllı dere boylarında, düzlükte, bayırda, dar geçitlerde, dik yokuşlarda koşar, koşardı. Dağlar yüce, dumanlı, çayırlar yeşil, güneş de dağdan dağa kişneyerek koşan bir kızıl aygır gibiydi.

Yazık ki o günler çok çabuk gelip geç-

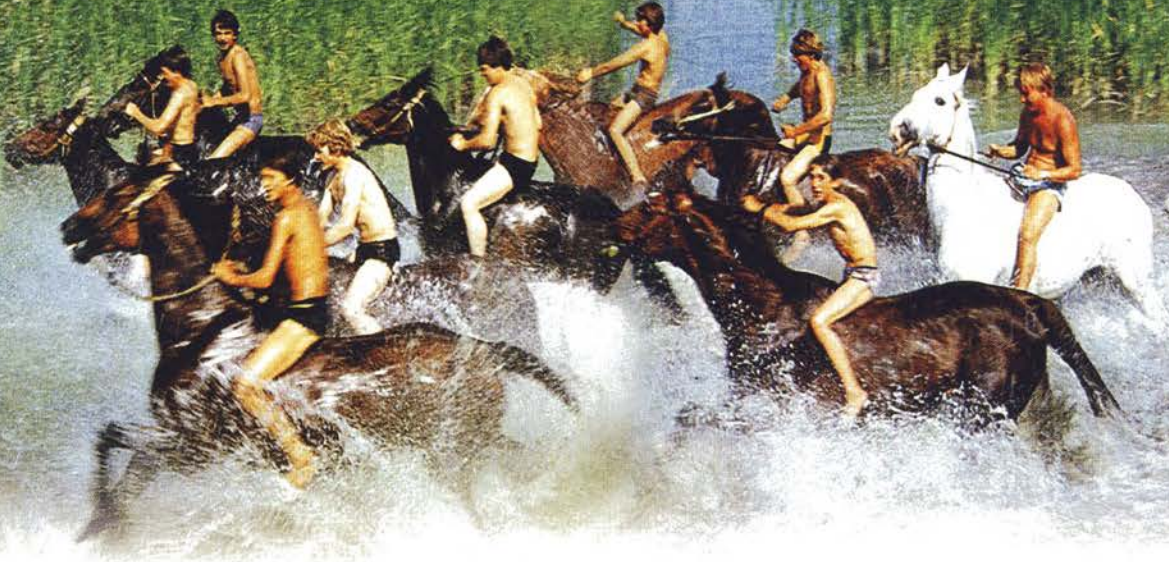
ti. İlk büyük düş kırıklığını sırtına eyer, ağzına gem vurdukları zaman yaşadı. Dehşete düşmüştü, tepindi, şaha kalktı, kaçmaya çalıştıkça ilmik boynunu sıkıyordu. Direnmek boşunaydı. Acılar içinde çöktü. Sırtına eyer koydular, kayışlar sıkıldıkça canı yanıyor, ağzına geçirdikleri gemin soğuk demir sertliği soluğunu tıkiyordu.

Zamanla koşumlarına da, binicisine de alıştı, ne de olsa gençti, gözü karaydı, coşkuluymdu, en önemlisi o Gülsarı'ydı. Sahibi Tanabay'la birlikte mutluymdu, bir yüreği olduğunu bilir, bir insanmış gibi kendisiyle konuşurdu. Birbirlerinin sevgisinden hep emin olmuşlardı. Ancak ünü Gülsarı'ya bir felaket getirdi. İnsanların gözünü kamaştırıyor, ona sahip olma emelleri artıyordu. Nitekim yeni kolhoz başkanı kurnazca Gülsarı'yı Tanabay'ın elinden alır. Gülsarı bu zalim efendisine alışamaz, her fırsatta kaçır. Kaçmasın diye onu bağlarlar, yine kaçır, bu kez zincire vururlar, zincirlerini koparır yine kaçır, sonunda ona işkence yaparlar. Yine de yıllarca güzelliğinden, zerafetinden bir şey yitirmez. Gülsarı'ya binmek her zaman bir itibar göstergesi olur. Ancak hep değişen binicileri ne onun değerini bilirler ne de ruhunu anlarlar. Onu sadece bir gösteriş aracı olarak kullanırlar. Yıllar sonra Gülsarı ile Tanabay'ın yolları yine kesişir. Tanabay yine onu sahiplenir ancak ne Gülsarı eski Gülsarı'dır ne de Tanabay eski Tana-

bay'dır. Tanabay'ın da yaşam öyküsü Gülsarı ile koşuttur. Tanabay kendini devrime halkın mutluluğuna adanmıştır. İnandığı siyasi ideoloji uğruna gençliğinde savaşmış, mücadele etmiştir. Coşkuyla, sevinçle, umutla yeryüzünü bir cennet gibi görerek ve onu layık olduğu şekle dönüştürmek için mücadele eder, ömrünü bu uğurda tüketir, ama bağlandığı rejim ona yoksulluk ve düş kırıklığından başka bir şey kazandırmaz. Umudunu yitirmemeye çalışır ama işler onun tasarladığı gibi gelişmez.

Eski zenginlerin yerini şimdi yöneticiler almıştır. Yeni dünyanın efendisi onlardır. Oysa Tanabay eşitlik için, efendisiz bir dünya için savaşmıştır ömrü boyunca. Artık yaşlanmıştır, bir çok şeyi yadırgamaktadır, ne çevresindekileri anlayabilir, ne de çevresindekiler onu. Oğluyla tartışır ve sevgili Gülsarı'sıyla birlikte evini terk eder. Ancak dermansız dizler için yol uzun, hedef uzaktır. Nitekim Gülsarı bu kez ipi göğüsleyemez, yarı yolda ölür.

Tanabay'ın üzüntüsü çok büyüktür ama umutsuzluk ona yakışmaz, yeneden mücadele etmek için yola koyulur." Kısa bir özetini vermeye çalıştığım "Kopar Zincirlerini Gülsarı" adlı bu roman Cengiz Aytmatov'un en sevilen eserlerinden biridir. Cengiz Aytmatov Gülsarı ile Tanabay'ı anlatırken bir devrin muhasebesini yapar, gerektiğinde açıkça eleştirmekten çekinmez. Yorga bir atın yaşam öyküsünü

anlatıyor gibi görünse de köklerinden koparılıp hafızası boşaltılmış insanları anlatır. Cengiz Aytmatov'un yarattığı "mankurt" tipi öz değerlerinden koparılmış, milletine, kültürüne yabancılaştırılmış insan tipinin uluslar arası adı oldu. Bir çok dile "mankurt" sözü aynen geçti. Cengiz Aytmatov Sovyetler Birliği döneminin yazarlarından olmasına rağmen bireyin özgürlüğüne ve haklarına çok önem verir. Bu temaya bütün eserlerinde rastlayabiliriz. Bundan bir süre önce dünyaca ünlü Kırgızlı yazar Cengiz Aytmatov ile günlük bir gazetede yazıyorduk. Onun kitaplarıyla daha ortaokul sıralarındayken tanışmıştım. Günün birinde aynı gazetede ikimizin de köşe yazarı olarak görev alacağını o zamanlar hayal bile edemezdim. Cengiz Aytmatov 1928 yılında Kırgızistan'da doğmuştur. Romanları 52 dile çevrilmiş, dünyaca tanınmış bir türk yazarıdır. Gün Uzar Yüzyıl Olur, Beyaz Gemi, Kopar Zincirlerini Gülsarı, Cassandra Damgası, Cengiz Han'a Küsen Bulut, Yıldırım Sesli Manasçı, Toprak Ana, Dişi Kurdun Rüyası

en tanınmış eserleridir. Cengiz Aytmatov eserlerinde insana ait bütün duygu ve düşünceleri başarıyla işlemiştir. Usta bir yazar, iyi bir gözlemcidir. Hikayelerinde efsanelere, destanlara, masallara, türkülere yer verir. Çünkü bütün bunlar milletin ortak hafızasının, ortak kültürünün ürünüdür. Romanlarında kişiler daha iyi bir dünya kurmak için çabalarken, geçmişlerini eleştirirler de inkar etmezler, edindikleri değerleri korumaya özen gösterirler. Eserlerinde yaşadığı coğrafyadaki büyük değişimleri, bunun insanın üzerindeki sosyal, kültürel, ahlaki etkilerini çarpıcı bir dille anlatır. Aşk, dostluk, sevgi, acı, nefret onun eserlerinde en zengin, en derin haliyle işlenir. Tüm bu duygu ve düşünceleri merkez olarak alsa da milletin tarihi, ahlaki, edebi, sosyal, kültürel vs. bütün maddi ve manevi zenginliğini çerçeve olarak kullanır. O kendi milletini gelenekleriyle, düşünce biçimiyle, alışkanlıklarıyla anlatırken aslında dünyanın neresinde olursa olsun insanın özünde varolan özellik-

leri vurgular, gün ışığına çıkarır. Eserlerinde evrensellik ve yerellik birbirlerini çok güzel bir şekilde tamamlar. İşte Cengiz Aytmatov'u büyük yazar yapan da budur. Cengiz Aytmatov'u sadece iyi romanlar yazan bir yazar olarak görmek onu yeterince anlayamamak olur. O ülkesinin ve dünyanın (belki de insanlığın demek daha doğru olur) sorunlarıyla yakından ilgilenen, sürekli düşünen, üreten, çabalayan bir aydındır. Sadece ülkesinde değil, bütün dünyada okunan bir yazar olmasını kendisi şu cümlelerle açıklıyor. "Eğer eserlerimde sadece SSCB döneminin sorunlarını ve baskılarını işleyeydim bu kadar kabul görmezdim. Bütün insanları ilgilendiren konulara değindiğim için şu anda hala seviliyorum. İnsanlar düşün dünyasında bir evrim geçirmek zorunda. Yazar değişimi hissetmeli ve değişimi içinde kendisi gerçekleştirmelidir." Cengiz Aytmatov kuşkusuz ki değeri zaman içinde daha çok anlaşılacak, yüzyılımızın en büyük yazarlarından.

(*) Yorga: Çok değerli binek ve yarış atıdır. Dörtmala koşmasını bilmeyen ama dörtmala giden yarış atlarını geçen, güzel yürüyüşlü, hızlı, uzun mesafe koşusunda eşsiz bir at cinsidir.

“UÇAK VE UZAY FAKÜLTESİNDE YENİ DÖNEM”

Özgür Akarsu

Bu sayımızda görevi yeni devramış Uçak ve Uzay Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Fevzi Ünal ile hedefleri ve projeleri ile ilgili olarak konuştuk.

■ *Uçak-Uzay Fakültesi'nde öncelikli olarak ele almayı planladığınız konular nelerdir?*

Fakültemiz 3 bölümden oluşuyor. Uçak Mühendisliği, Uzay Mühendisliği ve Meteoroloji Mühendisliği. Biz önümüzdeki dönemde, bu üç bölüm arasındaki ilişkilerin daha da geliştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Disiplinlerarası araştırmalar yapılabilir. Şimdiye kadar Uçak ve Uzay bölümleri arasında oldukça kuvvetli bir etkileşim vardı, yeni dönemde hedefimiz Meteoroloji Mühendisliği'ni de bunun içine katarak daha da geliştirmek.

Ayrıca fakültemizin dış kurumlarla olan ilişkileri geliştirilebilir. TAI, TEİ ve Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na bağlı İkmal Bakım Merkezleriyle, pratikte karşılaştıkları problemlere ilişkin ortak çalışmalar yapılabilir. Diğer bir konu da sivil havacılık. Son yıllarda giderek artan bir talep patlaması var. Bu alanda yapılan çalışmalara birikimimiz ve deneyimimizle destek ver-

mek istiyoruz. Hedefimiz, öğretim görevlilerimizin sahip oldukları ilişkileri kalıcılaştırmak ve kurumsallaştırmak. İlişkilerimizin kurumsallaşması oldukça önemli.

■ *Öğrencilerin bu projelere katılımı nasıl sağlanıyor?*

Bizim fakültemiz bünyesinde faaliyet yürüten kulüpler mevcut. Bu kulüplerin insansız hava taşımacılığı üzerine önemli denemeleri var. Öğrencilerimizin kendi inisiyatiflerini kullanarak, ekip anlayışı içerisinde bu çalışmalarını anlamlı buluyorum.

Bir dönem havacılıkta “kendi uçağını kendin yap” projesi gündemdeydi. Ancak günümüzde bir uçağı kendi başına yapmaya çalışmak yerine belirli parçalar üzerine uzmanlaşmak daha ön planda. Türkiye'nin de yer aldığı bazı projeler var. Bu projelerde FLA (Future Large Aircraft) ya da JSF (Joint Strike Fighter) Türkiye de bazı bileşenler üzerine uzmanlaşarak yer alı-

yor. O nedenle herhangi bir bileşeni sözkonusu olduğunda akla hemen Türkiye geliyorsa bu önemli başarıdır. Tamamen kendimizin ürettiği bir uçak projesi çok da mümkün gözüküyor.

■ **Fakültemizde ABET çalışmaları tamamlandı mı?**

Uçak Mühendisliği için tamamlandı. ABET bilindiği gibi bir sertifikasyon kuruluşu ve kendi ülkesi dışındaki okullara Substantial Equivalency belgesi veriyor. Ancak bu bir kalite belgesi ve biz sürekli gelişim mantığı içerisinde bundan sonraki ziyaretlerinde çok daha iyi bir Uçak-Uzay fakültesiyle karşılaşmaları için çabalyoruz.

■ **ABET çalışmasının mezunlar üzerinde ne gibi bir etkisi olacak?** Doğrudan mezuniyet ve sonrasını düşünürsek, bu ABET sertifikasyonu

girişten başlayarak önemli etkiler yaratacak. İlk olarak daha nitelikli öğrencileri çekeceğimizi düşünüyorum. İkinci olarak öğrencilik yaşamları boyunca bir kalite anlayışını derslerde ve ders dışı etkinliklerde hissedeceklerini, ABET'in son derece önem verdiği bir özellik olan tasarım yeteneğini kazanmış birer mühendis olarak mezun olacaklarını düşünüyorum. Dolayısıyla, mezuniyetleri sonrası iş bulma olanakları artacak. Yurtdışına çıkıp Yüksek Lisans ve Doktora öğretimi almak istediklerinde ABET sertifikasyonunu kabul eden tüm üniversitelere daha rahat bir şekilde girecekler.

■ **Sizin fakültenizden mezun olmuş bir kişi hangi özelliklere sahip olmalıdır?**

Ekip çalışmasına yatkın, kendi kendine öğrenme yeteneğini geliştirmiş, ömür boyu öğrenme kavramı-

nın gerekliliklerini yerine getirmiş, tasarım yeteneğini geliştirmiş, kendini iyi ifade edebilen ve etik standartlara uygun ve ülkemizin refahına katkıda bulunabilecek bir mezun yetiştirmeyi hedefliyoruz.

■ **İTÜ Mezunları'na iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?**

Mezunlarımızla daha sıkı bir ilişki geliştirmek istiyoruz. Her konuda onların fikirlerini almak istiyoruz. Biz mezunlarımızı üniversitemize katkıda bulunabilecek önemli bir grup olarak görüyoruz. Dolayısıyla hem eğitim öğretimde hem de tecrübe geliştirmede bize katkıda bulunmalarını istiyoruz. Üniversitemizde bir aile anlayışı içerisinde birarada olabileceğimiz bir fakülte oluşturmayı hedefliyoruz. Onların katkılarını da bekliyoruz.

CARİ AÇIKTA BÜYÜMEYLE ÜRETİM KESİMLERİNDE DIŞALIMA BAĞIMLILIK ARTIŞI BİRARAYA GELİNCE

Prof. Dr. Ümit Şenesen

Bilindiği gibi cari açık dışalım tutarının dışsattım tutarını aşması anlamına gelir. Son günlerde Türkiye ekonomisindeki cari açığın 12 milyar doları aştığı çok yazılıp çizildi. Hatta TÜSİAD bu rakamın yıl sonunda 15 milyar doları bulabileceğini bile ileri sürdü. Türkiye, döviz sıkıntısına düştüğü dönemlerde bu açıklardan çok çekmiş, bunlardan ancak dış borçlanmalarla kurtulabilmiştir. Peki bu dışa açığı azdıran nedir? Neden dışarıya sattığımızdan daha çok dışalım yapıyoruz. Çünkü üretimimiz büyük ölçüde buna bağlı, üstelik bu bağımlılık da gittikçe artıyor. Gerçi son yıllarda tüketim amaçlı dışalım da hayli arttı ama o konuya burada değinmeyelim. Dışalım ikameciliği stratejisinden 1980'de vazgeçip dış-

satımı teşvik stratejisine yönelmek de buna bir çare olamamıştır. Aşağıda, dışalima bağımlılık yapısının incelenmesinde yaygınlıkla kullanılan girdi-çıkıtı modelinden yola çıkılarak geliştirilmiş yeni bir yöntem, Türkiye girdi-çıkıtı verilerine uygulanmış, Türkiye'nin üretim yapısının dışarıya bağımlılık biçimi ortaya çıkarılmıştır (Bu konuda ayrıntı için aşağıdaki kaynaklara bakılabilir). Dışalima bağımlılık yapısı ile bunun zaman içindeki gelişimi, özellikle sanayileşmekte olan ülkelerdeki dışalım ikameci uygulamaların başarısını değerlendirmeye açısından önemlidir. Bu ülkeler, hızlı sanayileşme sürecinde yaygınlıkla ödemeler dengesi açıkları ile karşılaştığından amaca ne kadar hızla yaklaşırsa, döviz darboğazından

da o kadar çabuk kurtulacağı düşünülebilir.

Hesaplanan dışalima bağımlılık katsayılarında 1973'ten 1996'ya kadar olan sürede dışalima bağımlılık önemli oranda yükselmiştir. Dışalima bağımlılığı yüksek olan üretim kesimlerini görmek için Çizelge 1'e bir göz atalım. Bu çizelgede her yıl dışalima bağımlılıkta başta gelen 10 üretim kesimi yer almıştır. Her kesimin karşısındaki sayı, o kesimin yurtiçi nihai talebi bir birim değiştiğinde bütün ekonomide uyarılan dışalım tutarını göstermektedir. Sözgelimi "petrol ürünleri"ne olan yurtiçi nihai talep 1996'da bir milyar TL artsa, bütün ekonominin dışarıdan alması gereken ara girdi tutarı 360 milyon TL artmak zorundadır. DİE'nin 1973,

1979, 1985, 1990, 1996, 19998 yılları için yayımladığı girdi-çıkıtı verilerinden burada kullanılanlardan 1973 verileri dışalım ikameciliği dönemini, 1985 politika değişikliğinin yaşandığı ilk yılları, 1996 da dışsattım özendirmeciliğinin yerleştiği dönemi göstermek amacıyla seçilmiştir.

Yani üretim kesimlerinin nihai taleplerinin artışı önemli ölçüde bu kesimlerin kendilerine dışalımdan gelen ara girdilerin sağlanmasına bağlıdır. İkincisi, “kağıt-basım, kimyasal ürünler, anametal, makine, elektrikli makine, ulaştırma araçları” kesimlerinden birinin nihai malına olan talep

berleşme” kesimlerinin dışındaki nihai talep artışlarının her zaman, yurtdışı “kimya” kesiminden ara girdi talebini uyarmasıdır. Kuşkusuz, şaşırtmayan ama çarpıcı olarak ortaya çıkan dördüncü ortak özellik, nihai talep artışlarının birkaçı dışında bütün kesimlerin, yerli “petrol ürünleri” kesiminin yurtdışı “ham petrol” kesiminden ara girdi talebini gittikçe daha fazla uyarmasıdır. Bu da yine Türkiye ekonomisinin büyüme çizgisinin belirlenmesinde ham petrolün oynadığı yaşamsal rolün bir göstergesidir. Bütün bunlar bir yana, OPEC fiyat artışlarının hemen peşinden yaşanan 1979 döviz darboğazının neden olduğu petrol sıkıntısı ve ancak dış borçlanmayla hafifletilebilen ciddi bunalım anımsanacak olursa, benzer koşullarda benzer sonuçların ortaya çıkması beklenmelidir. Türkiye'nin 1990'larda başka yerli enerji kaynakları ve dışalım karşılamada kullanılacak dışsattım gelirleri yaratmada uğradığı başarısızlıkla bunu birleştirince, dış sermaye akımlarının boyutlarına bağlı olarak belirlenen hayli dalgalı büyüme çizgisinin kaçınılmaz olduğu ortaya çıkmaktadır. Bulgularımız bu karamsar öngörünün kesimler açısından temellerini ortaya çıkarmıştır. 1970'lerden 2000'lere kesimlerin yurtdışından ara girdi gereksinimi hem artmış, hem de çeşitlenmiştir. Üstelik bu artış büyük ölçüde yapısal nedenlerden kaynaklanmaktadır. Bu çeşitlenmede öne çıkan yurtdışı sonucu kesimler, teknoloji kesimleri olarak adlandırabileceğimizdir. Geleneksel dışsattım sektörlerinin giderek daha fazla dışalım uyarması ise 1980 sonrasında uygulanan dışsattım yönlü politikaların amaçlarıyla çelişir haldedir.

Çizelge 1. Dışalığa bağımlılık katsayıları yüksek kesimler – 1996 fiyatlarıyla

	1973		1985		1996
Petrol	0.38	Petrol	0.84	Petrol	0.36
Lastik, plastik	0.22	Cam, çimento	0.23	Lastik, plastik	0.33
Kimya	0.19	Ana metal	0.23	Kimya	0.27
Ulaştırma araçları	0.18	Kağıt, basım	0.19	Ana metal	0.25
Ana metal	0.17	Kimya	0.19	Elektrikli makine	0.22
Makine	0.16	Ulaştırma araçları	0.19	Metal ürünleri	0.21
Kağıt, basım	0.15	Lastik, plastik	0.19	Ulaştırma araçları	0.20
Cam, çimento	0.14	Metal ürünleri	0.17	Makine	0.18
Elektrikli makine	0.14	Makine	0.15	Dokuma, giyim	0.18
Metal ürünleri	0.14	Dokuma, giyim	0.13	Kağıt, basım	0.16

Her üç dönemde de dışalığa bağımlılık katsayısı bakımından “Petrol ürünleri” kesiminin başta gelmesi dikkat çekicidir ama şaşırtıcı değildir, çünkü Türkiye ekonomisinin ana özelliklerinden biri de petrole olan yaşamsal bağımlılığıdır. Hemen her yılda dışalım girdilerinin ara malı satışlarına oranı yüksek olan kesimlerin başında ham petrol gelmektedir. Yani Türkiye ara malı ham petrolün çok önemli bir bölümünü dışarıdan almaktadır. Öte yandan yerli alıcı kesimler arasında başı petrol ürünleri kesimi çekmektedir. Bu kesimin “dışalım girdi / toplam girdi” oranı da hep yüksek çıkmaktadır. Yukarıda sözünü ettiğimiz yeni yöntemle bu verilere yaklaşıldığında hemen her kesimin zaman içinde birkaç ortak özellik gösterdiği belirlenebilir. Birincisi, nihai malına olan talep artan kesim aynı zamanda dışarıdan ara malı alan kesimle hep aynı çıkmaktadır.

bir birim arttığı zaman o kesim yurtdışındaki aynı adlı kesimden önemli oranlarda dışalım yapmaktadır. Bu da başlıca yerli üretim kesimlerinin aynı sınıflandırmadaki yurtdışı üretim kesimlerinden ara girdi bağımlılığının kalıcı yapısını gösterir. Ancak, geleneksel dışsattım kesimleri için 1973'de gözlenmeyen, ama 1980 sonrasında ortaya çıkan bir olgu dikkat çekmektedir: “Tarım” kesimi de, “besin-içki-tütün” kesimi de yurtdışı “tarım” kesiminden ara girdi talep etmeye başlamıştır. “Dokuma-giyim” kesimi ise yurtdışı “dokuma-giyim” kesiminden gelen ara girdi talebini uyarır hale gelmiştir. “Tarım, besin-içki-tütün, dokuma-giyim” kesimlerinin üçü de geleneksel dışsattım kesimlerimizdir. Bunların da gittikçe daha dışa bağımlı olmaları göze çarpan bir bulgu olarak yorumlanmalıdır. Üçüncüsü, “madencilik, petrol ürünleri, anametal, ulaştırma-ha-

MERMER SEKTÖRÜNDE BİR ÖNCÜ: İNKA MÜHENDİSLİK

Röportaj: Özgür Akarsu

mesine rağmen, bu süreçte İtalyan firmalardan çok şey öğrendiğimizi de itiraf etmek durumundayım.

■ **Neden mermer sektörünü tercih ettiniz peki?**

Ekonomiye genel olarak baktığımızda Türkiye'nin öncü olabileceği 4 temel sektör olduğunu düşünüyorum. Bunları 4 T olarak da nitelendirebiliriz: Taş, tarım, tekstil ve turizm. Bu 4 sektör de başarıyı yakalamak için Türkiye'nin sermaye yapısı, doğal kaynakları ve yetişmiş insan gücü gayet müsait. Bu nedenle biz de taş sektöründen yola çıktık.

1986 yılında İTÜ Mezunu idealist mühendisler tarafından kurulmuş, makina imalatı ve teknik malzeme ticareti konusunda uzmanlaşmış İnka Mühendislik A.Ş., doğal taş teknolojileri konusunda öncü çalışmalarıyla biliniyor. Şirket kısa bir süre önce Ayazağa Kampüsü-Teknokentte açtığı ofisle, Ar-Ge faaliyetlerine verdiği önemi bir kez daha göstermiş oldu. Biz de, Teknokentte yapılması düşünülen çalışmalar ve taş sektörü üzerine şirket yönetim kurulu başkanı Yük. Müh. Haşim Acar'la bir söyleşi yaptık.

■ **İnka Mühendislik'in kuruluş süreçlerinden bahsedebilir misiniz?**

1986 yılında İTÜ mezunu birkaç arkadaşla, bize o zaman için daha fazla kazandırabilecek sağlam maaşlı işlere girmek yerine risk alıp, kendi şirketimizi kurmaya karar verdik. Gece gündüz çalışarak çeşitli projeler gerçekleştirdik. Gerçekleştirdiğimiz projelerin önemli bir kısmı da Doğal Taş Sektörüyle ilgiliydi. Ancak sonrasında uzun bir süre tasarım-imalat çalışmalarından çok, bazı yabancı makine firmalarının temsilcilik ve servis hizmetlerini yaptık. Bu yabancı firmaların çoğu da yine Doğal Taş Teknolojileri üreten İtalyan firmalardı. Tasarım ve imalat işlerimiz bir süre gerile-

■ **İnka'nın sektördeki durumu nedir?**

Yabancı firmalarla çalışmalarımız dövizin ani yükseldiği ekonomik kriz dönemlerinde ya da İtalya ile aramızda oluşan kriz gibi bazı siyasal sorunlar nedeniyle önemli kesintilere uğruyordu. O nedenle bu tür krizlerden daha az etkilenmek için zaman içinde kendi özgün tasarımlarımız ve yerli imalat, şirketimiz içinde önemini arttırdı ve tekrar öncelikli hale geldi. Firmamız şu an sektörün Ar-Ge Merkezi gibi. Örneğin ilk yerli arıtma tesisini biz kurduk. Diğer bir ilki de, doğal taşların işleme verimliliğini artırma konusunda gerçekleştirdik. İtalya ve İspanya'da doğal taş işleme tesislerinde son aşamada (finishing) fire yüzde 3-

5'ler de iken, bizde bu fire yüzde 80'lere kadar çıkıyordu. Biz, fırınlı sistemlerle taş tamirini ve verimlilik artırma çalışmalarını Türkiye'ye getirdik. Teknokentte açtığımız merkez, bu alanda yapmayı düşündüğümüz çalışmalar için büyük önem taşıyor.

■ **Taş sektörü konusunda İTÜ'deki akademik birimlerle ortak çalışmalar gerçekleştirmeyi düşünüyor musunuz?**

Tabii ki. Teknokentte olmanın bizim için anlamı bu. Üniversiteyle iç içeyiz. Bu alanda yapılan çalışmaları takip etmek, yeni çalışmalara yol açmak istiyoruz. İtalya ve İspanya'da yakalanan verimlilik oranlarını Türkiye'de gerçekleştirmek istiyoruz. Bu alanda yapılan yatırımların verimlilik üzerindeki etkileri çok büyük olduğu için, yeni alınan bir makina kendini 10-15 günde amorti edebiliyor. Bu rakamların farkına varan mermer fabrikaları bugüne kadar neden böyle bir uygulamaya geçmedik diyorlar. Çünkü müthiş bir verimlilik artışı var. %80 firenden, %5-10'a düşmek ciddi bir rakam. Teknokente biz 4 proje verdik. Bunlar mermer sektöründe atık su arıtma tesisleri ve taş işleme işlemlerinin verimliliğinin artırılması ile ilgili projeler. Bu projelerden birini KOSGEB de destekliyor. Bizim üniversiteyle yapacak çok işimiz var. Maden Fak., Kimya Fak. ve Elektrik ve Elektronik Fakültesiyle yoğun çalışmalarımız olacak.

Örneğin Türkiye'de mevcut bulunan taşların profiline dair bilimsel bir kayıt yok. Böyle bir kayıt olmayınca hangi taşta hangi tür kimyasal ve reçine kullanılacak bilinmiyor. Bu da tabii ki fire oranını artırıyor. Bu nedenle ülkemizde bulunan mermerlerin bir envanterinin çıkartılması sektör açısından çok önemli. Böyle bir çalışmanın Jeoloji ve Maden Mühendisleriyle birlikte yürütülme-

si gerekiyor. Diğer bir proje de mermer sektöründe kullanılan fırınlara ilişkin. Biz kurutma işleminin çok daha hızlı gerçekleştirebileceği örneğin mikro-dalga fırınlar yardımıyla işlem sürelerinin kısaltılabileceğini düşünüyoruz. Bu projeyi KOSGEB de desteklemekte. Üniversitenin elektrik-elektronik bölümüyle bu projenin mikrodalga kurutma kısmının gerçekleştirilmesinde ortak çalışabileceğimizi düşünüyorum.

İTÜ'deki akademik ortam ile ilişki içerisinde gerçekleştirebileceğimiz diğer bir çalışma ise sektörde kullanılan atık su arıtma sistemleri üzerine olmasını planlıyoruz. Mermer sektöründe arıtma işlemleri iki açıdan önemli. Birincisi çevre kirliliğini önlemek için, ikincisi ise maliyetleri azaltmak için. Öyle ki, ortalama bir mermer fabrikasında dakikada 3 ton su kullanılmakta ve suyun temiz olması birçok işlem için şart. Biz yapılacak Ar-Ge faaliyetleri ile arıtma tesislerinin inşaa maliyetlerini düşürmeyi böylece çok daha fazla fabrikada arıtma tesislerinin kullanılabilir hale gelmesini hedefliyoruz.

■ **Teknokent bu projelerin gerçekleştirilmesi için bir platform niteliği taşıyor öyle değil mi?**

Teknokent üniversite yerleşkesi içerisinde olması itibarıyla bu tip çalışma-

ların üniversiteyle işbirliği içerisinde yapılmasına olanak tanıyor. Bizim farkımız derinlemesine mühendislik anlayışı ile kendi özgün tasarımlarımızı ortaya çıkarmak. Bu şekilde çok daha kaliteli ve verimli mermer üretimi gerçekleştirebileceğiz. Teknokent bu açıdan çok önemli.

■ **AB sürecinin sektöre etkileri ne olacak?**

Çok büyük bir etkisinin olacağını düşünmüyorum. Biz zaten yurtdışıyla iş yapıyorduk. Ancak Doğal Taş İşleme Teknolojilerinde Avrupa pazarı bugün İtalya ve İspanya'nın hakimiyetinde. Biz farklı arayışlar içerisindeyiz. Örneğin ABD'ye ihracat yaptık. İran çok ciddi bir potansiyel. Buraları değerlendirmeyi düşünüyoruz.

XANADU®
HIGH CLASS

Hosgeldiniz...

Belek Turizm Merkezi, Acisu Mevkii PK.49
Belek 07500 Antalya / TÜRKİYE

Tel: +90 242 710 00 00 • Fax: +90 242 715 17 33

www.xanaduresort.com.tr
reservation@xanaduresort.com.tr • sales@xanaduresort.com.tr

METEOROLOJİ'Yİ İTÜ'LÜLERDEN SORDUK

Röportaj: Özgür Akarsu

Havaların soğumasıyla birlikte hava durumu programlarını her zamankinden çok izlemeye başladık. Türkiye'nin en çok izlenen iki hava durumu programını da İTÜ'lü Meteoroloji Mühendisleri sunuyor. Bu sayımızda CNN Türk Meteoroloji Uzmanı Bünyamin Sürmeli ve NTV Meteoroloji Uzmanı Gökhan Abur ile havalar ve Türkiye'de meteoroloji üzerine konuştuk.

Bünyamin Sürmeli

■ **Bize kendinizden bahseder misiniz?**

2001 İTÜ Meteoroloji Mühendisliği mezunuyum. Üniversitede ikinci yılın sonunda okulda hava tahmini dersi başlamadan önce, ben Radyo Klass ve Number One FM'de hava durumu bültenlerini sunmaya başladım. Daha sonra CNN Türk kuruldu ve televizyonculuğun mutfağından, alt yapısından başlarayarak sunuculuğa kadar ilerledim.

■ **Kendiniz bir mühendis olarak mı yoksa bir televizyoncu olarak mı görüyorsunuz?**

Dünya üzerinde mühendisliklerin tümü biçim değiştirdi. Yapısal mühendislik olarak tanımlayabileceğimiz bir tek İnşaat ve Makina Mühendisliği kaldı diyebiliriz. Bugün birçok mühendislik mezunu çok farklı alanlarda çalışabiliyor. Mühendislik eğitiminden gelen teknik bilgilerinizi karşılaştığınız problemlerin çözümünde kullanıyorsunuz. Ancak bu işinizin en fazla %50'sini kaplıyor. Televizyonculuk diğerlerinden farklı tabii ki. Tamamen bir "show business". Ambalaj, içerik kadar önemli. Bu nedenle sosyal ilişkileri gözlemleyen birisi olmanız gerekiyor.

■ **Bilgiler hangi kurumlardan alınıyor?**

Hava tahminlerinde kullanılan matematiksel modeller var. Sanal atmosfer diyebiliriz bu modellere. Zaman içerisinde bu modellerin güvenilirlikleri ölçülüyor. 97-98 yılından beri deneye deneye tutarlılığına kanaat getirdiğim 2-3 kaynakla çalışıyorum. Bunlardan birisi Alman birisi Amerikan birisi de İsveç modelidir. Elde ettiğimiz sonuçları, Devlet Meteoroloji İşleri'nden gelen verilerle karşılaştırıyoruz.

■ **İnsanlık olarak hava durumu tahminleri konusunda ne kadar yol katettik? Bir gün yüzde yüz doğruluğu yakalayabilecek miyiz?**

Yüzde yüze yaklaşma olur ama hiçbir zaman yüzde yüz olmaz. Radarla yağışları takip ederken bile hatalar olabiliyor. Ancak 1-2 günlük tahminlerde güvenilirliğimiz oldukça yüksek %95'lere varan doğru tahminler yapabiliyoruz.

■ **Meteoroloji mezunları sektöründe iş bulabiliyorlar mı?**

Yavaş yavaş sayı artıyor. Bugün birçok kanalda meteoroloji mezunları çalışıyor. Ama medya, meteoroloji mezunları için potansiyel bir pazar değil. Zira televizyon ve mezun sayısını ortaya koyacak olursak, tablo net bir şekilde ortaya çıkar. Meteoroloji Mühendisleri için asıl kayda değer bir alan Devlet Meteoroloji İşleri. Ancak burada çalışan meteoroloji mühendisi sayısı hayli düşük.

■ **Medya sektöründe çalışmak nasıl bir şey?**

Medya sektörü zor ve kaygan bir sektör. Çok çabuk tüketilen ürünler ortaya çıkarıyorsunuz. Bu nedenle kendinizi sürekli yenilemeniz, canlı tutmanız, verdiğiniz bilgilerin insanların ihtiyaçlarını karşılayıp karşılamadığına bakmanız gerekiyor.

■ **Canlı yayın geçmişinizde birçok sürprizle karşılaşıyorsunuzdur. Keşke hiç olmasın dediğiniz bir olay oldu mu bugüne dek?**

Hava durumu genellikle bant kayıtlarından sunuluyor. Beklenmeyen ya da önemli hava olaylarının olduğu günlerde canlı yayına geçiliyor. Tabii ki bir takım azizlikler olabiliyor. Geçen kış bir olay gerçekleşmişti mesela. Ben oturdum "anchor desk" dediğimiz yayın koltuğuna, ancak o kadar uzun süre masada kaldım ki, akşam saat 5'te masaya oturmuştum, gece 02 olmuştu ben hala masadayım. Arada bir birşey atırtırmak için kalkıyoruz, lavaboya gidiyoruz ama hala aynı masadayız. Anchor değişiyor ama ben hala ordayım. Yavaş yavaş yorgunluk başgöstermeye başladı tabii. Ahu Özyurt "Gece Görüşü"nü sunucusu bir soru sordu bana. Ben konuşmaya başladığım anda adeta beynim durdu. Ne sorduğunu hatırlamıyorum. Soruyu hatırlamak için vakit geçirmeye başladım. Aradan bir 10-15 saniye geçince aklıma ilk gelen şeyi anlatmaya başladım. Nasıl olsa konuşurken hatırlarım, döner sonra bağlantı kurarım diye konuşuyorum. Bir süre sonra ne sorduğunu hatırladım. Ben bunları size niye anlattım diye konuyu bağlayıp soruya cevap verdim.

■ **İTÜ Mezunlarına iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?**

İTÜ'lü mezunlar arasında çok fazla bir bağ yok. Bunun yönetimle alakalı olduğunu düşünüyorum. Öğrencilere, öğrencilik yaşamlarından itibaren sosyo-kültürel imkanlar daha fazla sağlansa bu yapı değişebilir. Boğaziçi'nde ya da bazı liselerde gözüken mezunlar arası bağların bu imkan ve teşviklerle ortaya çıktığını düşünüyorum. ■

■ **İTÜ'den mezuniyet sonrasında ki öykünüzden bize kısaca bahsedermisiniz?**

1973 Haziran Meteoroloji Mühendisliği mezunuyum. Mezuniyet sonrası kısa bir süre, bölümde teknisyen kadrosunda çalıştım. Sonrasında Kandilli Rasathanesi'nde göreve başladım ve hiç aralıksız 2002 senesine kadar görev yaptım. 1987-1991 yılları arasında, Teknik Üniversite'de çeşitli dersler verdim. 1983 yılından itibaren de Denizcilik Sektörüyle ilgili okullarda ve diğer kuruluşlarda ders vermeye devam ediyorum.

■ **Hava bültenlerini sunmaya nasıl başladınız?**

Kandilli Rasathanesinde çalışırken zaman zaman televizyona çıkardık. Açık Radyo'da bir yelkenci arkadaşımızla birlikte 1-2 seneye yakın "Açık Deniz" adında bir program yaptık. Bir de müzisyenlik geçmişim var.

Bir gün Mithat aradı (Mithat Kadioğlu) Pazar günleri 15 dakika televizyona çıkar mısın bir programda diye. Fakat sonra programın şekli değişti, 2 aydır hergün NTV'deyim. NTV gerçekten iyi bir kanal. Şu an yeni simülatörlerimiz geldi. Yılbaşından sonra çok farklı bir hava durumu sunacağız. Görüntüler ve format değişecek.

■ **Kendinizi bir medya sektörünün bir parçası olarak görüyor musunuz?**

Başlangıçta görmüyordum ama sonra görmek zorunda kaldım. Hergün NTV'deyim. Kritik günlerde saatlerce yayına hazır durumda oluyoruz.

■ **Veriler kendi çalışmalarınızla mı elde ediyorsunuz, yoksa belli merkezlerden mi topluyorsunuz?**

Farklı merkezlerden verileri alıyoruz. Bu verilere bakarak tahminlerimizi yapıyoruz. Benim kendime ait bazı yöntemlerim var. Çeşitli haritalar çiziyorum. Bu sonuçları ekipteki arkadaşlarla tartışıyor-

ruz. Matematik modellerle karşılaştırıp son kararımızı veriyoruz.

■ **Hava durumu tahminlerinde bilinemezlik faktörü sürekli mevcut öyle değil mi?**

Tabii ki. Adı üzerinde tahmin. Tahmin yaparak havayla diyalog kurmak gerekiyor. Periyodunu yakalamak gerekiyor.

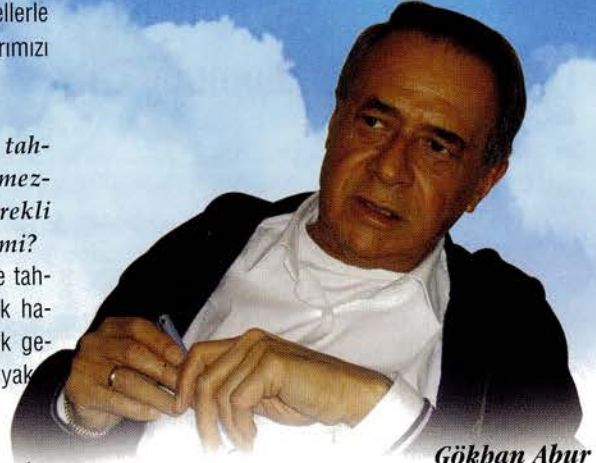
■ **Türkiye'nin meteoroloji konusunda dünyadaki yeri nedir?**

Türkiye'de bu alanda yol almaya çalışıyor. Ancak sorun sadece alet alınmasıyla çözülecek bir sorun değil. Kadroların da yetişmesi gerekiyor. Devlet Meteoroloji Enstitüsü'nün çok geniş bir çalışma alanı var. Bizim en büyük sorunumuz, meteoroloji mühendislerinden yeterince faydalanmamamız. Meteoroloji mühendislerini aktif görevlerde çalıştırmadıklarını görüyorum. Bazen televizyon kanallarında denk geliyorum. Hava durumu ile ilgili bağlantı yapıyor altta "meteoroloji uzmanı" yazıyor. Ne demekse bu! Hava durumuyla ilgili olarak konuşan herkes kendini meteoroloji uzmanı sayılıyor.

■ **Bu alanda yetişmiş kalifiye mezunlar olmasına rağmen neden meteoroloji konusunda asıl danışılan kişiler onlar olmuyorlar?**

Maalesef Türkiye'de belli yerlerde, mühendislik formasyonları yeterli kadar kullanılmıyor. Meteoroloji ulaştırılmadan, denizciliğe onlarca alanla ilişkili. Önümüzdeki yıllarda mezunlarımızın farklı sektörlerde daha fazla iş bulabileceklerine inanıyorum. Örneğin medya sektöründe bile çalışan meteorolog sayısı arttı.

■ **Sizin bir de müzik geçmişiniz var. Biraz bundan da bahsedermisiniz? Lise yıllarında bana oldukça güzel sesin**

Gökhan Abur

var diyorlardı. Ayrıca kulağım da iyiydi. Arkadaşlarla bir grup kurduk. İstanbul'a gelince de grubu devam ettirdik. Gümüşsuyu'nda yurdun altında bir lokalde, Maçka'da ve mezuniyet balolarımız da çalardık. Sonra bir yarışmada bir derece aldım. Plak çalışmalarına başladım. Askerlikten sonra çalışmalara devam ettim. Sonra 1975 yılında ilk Eurovision elemelerinde ilk sekize girdim. 1980'lere kadar ara ara bu çalışmalara devam ettim. 1980'lere geldiğimizde sağlık ve iş sorunları nedeniyle profesyonel olarak müzikle ilgilenmeyi bıraktım. Şimdi eski plakları dijitalize etmeyi düşünüyorum. Ben müziği çok seviyorum ama yeteri kadar emek sarfetmedim. 1980 sonrasındaki değişimin de biraz dışında kaldık. Plak yapmak zorlaştı. Bir de iş durumları eklenince ben müzikten koğtum.

■ **Son bir soru, herkesin konuştuğu bir konu olduğu için soruyorum: NTV'de hava durumu bültenlerini sunarken kullandığınız tarz çalışılmış birşey mi, yoksa kendiliğinden mi oluştu?**

Hayır. Tesadüfen oldu. Başlangıçta biraz ürkektim. Sonra kendime güvenim yerine geldi. Ben dersleri de öyle anlatırım. Bana bazen biraz gülüyorlar ancak kesinlikle çalışılmış birşey değil. Doğal halim. ■

Türkiye'deki İlk Otomotiv Laboratuvarı İTÜ'de Açıldı

Otomotiv sanayiinin araştırma-geliştirme çalışmalarına cevap verecek "Otomotiv Akustik ve Emisyon Laboratuvarı", İstanbul Teknik Üniversitesi Ayazağa Kampüsü'nde açıldı. OTAM, TÜBİTAK tarafından koordine edilerek desteklenmekte olan ÜSAMP (Üniversite Sanayi Araştırma Merkezleri Programı) kapsamında, "İTÜ Makina Fakültesi, Otomotiv Anabilim Dalı" Laboratuvarlarında ve İTÜ dışındaki test ve deney pistlerinde yürütülecek araştırma ve testleri, endüstriyel ve teknolojik gelişmeler yönünde ve Otomotiv Sanayiinin gereksinim duyduğu konularda kurularak, bu konularda bilgi birikimi

sağlamak ve endüstriyel araştırma konularında deneyimli mezunlar yetiştirmek, ağırlıklı olarak yüksek lisans ve doktora öğrencisinin çalışmalarını sağlayarak üniversitenin araştırma potansiyelini artırmak ve Otomotiv konularında Üniversite-Sanayi işbirliğinde süreklilik sağlamak üzere kurulmuştur. OTAM tarafından sürekliliği ve gelişimi sağlanacak olan yeni "Otomotiv Akustik ve Emisyon Laboratuvarları"nın kısa zamanda çok sayıda AR-GE ve test projesi ile tam kapasite faaliyet göstermesi ve konuyla ilgili akademik çalışmalara ve öğretim programlarına destek ve yön vermesi yanında Türk Otomo-

tiv Sanayii ile Yan Sanayiinin çağdaş düzeyde gelişmesine önemli katkılarda bulunması beklenmektedir.

İTÜ'nün Geleneksel "Ragıp Devres Ödülü" İzmir Fen Lisesi'nin Oldu

İstanbul Teknik Üniversitesinin (İTÜ) geleneksel Ragıp Devres Ödülü'nü kazanan İzmir Fen Lisesi öğretmenlerine ödülleri, İTÜ Ayazağa Yerleşkesinde düzenlenen törende verildi ...

İTÜ'ye en yüksek puanla giren ilk 200 öğrenci içinde en çok öğrencisi bulunan liselerin Matematik, Fizik ve Kimya öğretmenlerine verilen 1'er milyar liralık para ödülü, 2004-2005 öğretim yılında İzmir Fen Lisesi Matematik Öğretmeni Hasan Korkmaz, Fizik Öğretmeni Lütfi Pektaş ve Kimya Öğretmeni Enver Coş-

kun'a sunuldu. Nitelikli eğitim ve öğretimin temeli olan öğretmenlerin ödüllendirilmesi amacıyla verilen "Ragıp Devres Ödülü" kapsamında İTÜ'ye en yüksek puanla giren ilk 200 öğrenci arasında en çok öğrencisi olan İzmir Fen Lisesi ve Balıkesir T.C. Ziraat Bankası Fen Lisesi'ne de birer bilgisayar armağan edildi.

İTÜ mezunu Yük. Müh. Ragıp Devres'in girişimiyle 1949 yılında başlatılan ve günümüze kadar kesintisiz olarak devam eden ödüllerin töreninde Prof. Dr. Fuat Anday (İTÜ Rektör Vekili) ile gazeteci Orhan Bursalı birer konuşma yaptı.

Basketçilerimizin Fenerbahçe'yi Yeni Geleneksel "Yenilmez Armada" Salonunun Yeniden Açılışı İle Kutlandı

İTÜ Gümüşsuyu Spor Salonu yenilenerek tekrar kullanıma açıldı. 21 Aralık tarihinde yapılan kokteyl ile açılan salon, 1945 yılında inşa edilmiş ve

uzun yıllar İTÜ'nün basketbol alanındaki tartışmasız liderliğinin öncüsü olmuştur. Birçok yerel ve uluslararası basketbol ve voleybol maçına sah-

ne olan salon önümüzdeki yıllarda da yeni şampiyonların yetişeceği bir mekan olmaya aday.

İhtiyaçlarınıza cevap verebiliyor mu?

Şimdiye kadar
ihtiyaçlarınız bu kadar
çok değildi ve işlerinizi
yaptırarak birilerini
bulmak o kadar zor değildi
firmanız geliştirdi, büyüdü
ihtiyaçlarınızda çeşitlendi ve arttı
artık kurumsallaşmak zamanı
markanız duyulsun, bilinsin,
serpilsin ve gelişsin
eğer artık bu beden
bu sikleti kaldırmıyor diyorsanız,
eski reklamcınıza
şimdiye kadar yaptıklarına
teşekkür etme ve sizin
tüm ihtiyaçlarınızı karşılayacak
tam hizmet verebilecek
tecrübeli bir ajansla
çalışma zamanınız
gelmiş demektir.

Ben Bir Mübadilim

Lozan Mübadilleri Vakfı ve Derneği, Mübadele Kültürünü Yaşatıyor.

Hazırlayan: E. Neyran Cebe

Lozan Mübadilleri Vakfı ve Derneği, mübadele kültürünün yaşatılması ve mübadiller arasındaki bağların kurulması amacıyla faaliyetler yürüten bir sivil toplum kuruluşudur. Dernek, Mühendishane'de düzenlediği sirtaki-zeybek kursları ile dans kültürünün canlı tutulmasını sağlamaya çalışmakta ve iletişimin güçlendirilmesi için çeşitli etkinlikler düzenlemektedir. LMDV, çeşitli sivil toplum kuruluşları ile güç birliği yaparak henüz ulaşılamamış ancak, konuya ilgi duyan mübadillere de bu vesilelerle ulaşmayı amaçlamaktadır. Bu yazının hazırlanmasında sunduğu katkılardan dolayı LMDV Başkanı Sn. Gürdal Koç'a teşekkür ederiz.

Günlük hayatta mübadele deyince, önce bir duraksanır, sonra da ha.., Yunanistan'dan göç edenler değil mi? denir. Oysa sözünü ettiğimiz tarihte yaşanmış zorunlu göçlerin en büyüklerindedir. Biz mübadiller içinse dedelerimizden, ninelerimizden dinlediğimiz bazen hüznü, bazen acılı, bazen de özlem dolu anıdır. Bu yazımızda size mübadele hakkında kısa bir bilgi ve ikinci kuşak bir mübadilin baba topraklarındaki duygularını aktarmak istiyoruz. Mübadele nedir?; 1912-1922 yılları arasındaki savaşlar nedeniyle Balkanlar'da, Ege Adalarında ve Anadolu'da büyük acılar yaşandı. Balkan Savaşı sonrasında yüz binlerce Müslüman savaşta yenik düşen Osmanlı ordusunun peşi sıra korku ve panik içinde oldukları toprakları terk ederek Anadolu'ya sığındı. Benzer trajedi, 1922 yılında Kurtuluş Savaşında yenik düşen Yunan ordusuyla beraber Anadolu'yu terk eden Ortodoks Rumların

başına geldi. Bir ay gibi kısa bir süre içinde yüz binlerce Ortodoks Rum Yunanistan'a sığındı. Bu durum Yunanistan'da büyük sıkıntılara ve kasa yol açtı. Yunanistan'ın nüfusu bir anda dörtte bir oranında arttı.

Lozan Barış Konferansı toplandığında öncelikle sığınmacılar ve esirler konusu ele alındı. İngiltere temsilcisi Lord Curzon'un teklifi ve Milletler Cemiyeti görevlisi Nansen'in raporu doğrultusunda; Yunanistan'da yerleşik Müslümanlarla Türkiye'de yerleşik Ortodoks Rumların zorunlu göçünü öngören Mübadele Sözleşmesi imzalandı. Bu sözleşme uyarınca; İstanbul'daki Ortodoks Rumlar ile Batı Trakya'daki Müslümanlar hariç Yunanistan'da yerleşik bütün Müslümanlar Türkiye'ye, Türkiye'de yerleşik bütün Ortodoks Rumlar Yunanistan'a gönderildi. Mübadele sözleşmesinin kapsamına 18 Ekim 1912 tarihinden sonra yurtlarını terk etmiş

olanlar da alınarak mülteciler sorununa bir çözüm bulunmuş oldu. Tarihteki ilk ZORUNLU GÖÇ'ü içeren bu sözleşme ile iki milyon civarında insan yurtlarından kopartılarak, yeni yerleşim bölgelerinde yaşamaya mecbur edildi. Tarihimizdeki bu kitlesel ve zorunlu göçe kısaca mübadele, bu insanlara da mübadil deniyor.

2. kuşak bir mübadilin baba topraklarında hissettikleri; Çocukluğumda Pendik'teki evimde babamın, komşularımızla ve arkadaşlarıyla bir türlü anlayamadığım bir dilden geçmiş yad etmeleri hala kulaklarımdadır. Babam 1900 yılında Yanya'da doğmuş. Çocukluğu orada geçmiş 1911-1912 yıllarında okuması için ailesi tarafından İstanbul'a yollanmış. İki yıl İstanbul'da okuduktan sonra, Berlin'e gitmiş ve liseyi orada bitirerek, mübadeleden önce Yanya'ya dönmüş. Mübadelede bir kısım Yanyalılar İstanbul'un banliyösünde bir balıkçı köyü olan Pendik'e verilmiş. Babam ve ailesinin bir kısmı (babam, bir halamın kızı ve kocası) Pendik'e, diğerleri

Aslanpaşa Camii - YANYA

Kullanım hakkı Mübadele Vaktına aittir.

başka şehirlere yerleştirilmiş. Bazıları başka ülkelere göçmüşler.

Yıllarca babamdan, ailesinden ve çevredeki büyüklerden Yanya'yı dinledim. Babam, "biz hem büyük arazi sahibi, varlıklı, hem de çocukları Avrupa'da okumuş bir ailedeniz" der, övünürdü, pek gururluydu. Hep mahallelerini, camilerini, Arslan paşayı, Yanya gölünü, Tepedelenli Ali Paşayı ve Rum kızları hafif tebessüm ederek anlatırdı. Babam bir daha Yanya'yı görmeden aramızdan ayrıldı, yıllar geçti. 3 yıl önce Yanya'lı bir çocukluk arkadaşım beni aradı. "Bir kaç mübadil çocuğu bir araya geldik, bir girişimde bulunuyoruz, sen de katılır mısın?" dedi. 1 yıl sonra "Lozan Mübadilleri Vakfı" kuruldu, bugünlere geldik. Bu arada Yunanistan'a geziler düzenlendi. Yanya'ya da gezi yapıl-

masına karar verildi ve nihayet gerçekleşti. Büyük bir heyecan ve coşku ile yola çıktık. Yanımda ablam da vardı. Bir gece Selanik'te kaldıktan sonra ertesi gün Yanya'ya hareket ettik. Herkes yolun uzun ve zahmetli olduğunu söylüyordu. Otobüs oldukça dağlık bölgelerde ilerliyordu.

Efsanedeki meşhur Olimpos dağlarını geçtik. İnanılması güç, doğa harikası, bitip tükenmeyen dağ silsilelerini, tepelerinde bulutlar üzerinde şapeller, manastırlar olan manzaralar arasında ilerledik. Gün batımında Yanya'da olacağımız söyleniyordu. Akşam üzeri Metsova'ya vardık. Metsova küçük bir dağ köyüydü. Orada biraz konakladık. Yanya artık iyice yakınlaşmıştı. İçim içime sığmıyordu biran önce yola koyulmamızı istiyordum. Heyecanım giderek artmaya

başlamıştı. Otobüste birkaç arkadaş bir araya geldik. Hepimiz aynı duygular içindeydik. Dağlar arasında virajlar alıyor, her tepenin arkasından Yanya gözükecek diye bekliyorduk.

Nihayet beklenen an geldi, aşağıda dağlar arasında Yanya gözükiyordu. Bir kaç arkadaş büyülenmiş öylece manzaraya bakıyorduk. İşte çocukluğumdan beri dinlediğim, hayal ettiğim Yanya karşımda duruyordu. Yanya benim hayallerimin ötesinde görkemli bir yerd. Karşımda müthiş bir perspektifi olan bir göl duruyordu, ortasında bir de ada vardı üstelik. Yavaş yavaş aşağıya indikçe manza-

ra büyüyor, şehir gözüküyordu. Sonunda otelimize yerleştik.

Yanya'da ailemiz hakkında bilgi almak için mübadeleyi kabul etmeyip orada kalan tek Türk ailesinden olan bir kişi ile tanıştırdık. Daha sonra bu ailenin babaannemle kuzen olduklarını öğrendik daha da etkilendik. Ertesi gün sıra ile eski mahalleleri, evleri gezdik. Daha sonra kaleye çıktık. Babamın anlattığı yerler karşımdaydı. Herkes dağılmış, geziyor, fotoğraf çekiyordu. Ablamla ben arkada kaldık, sessizce Arslan Paşa Camii'nin bahçesinden yanımızda getirdiğimiz kutuya babamın doğduğu yerdeki topraklardan aldık, Pendik'teki kabri-

ne götürmek üzere.

Akşam üzeri bizi babamızın oturduğu mahalleye götürmek üzere yeni, akrabamızla buluştuk. Heyecanla nereye gideceğimizi merak ediyorduk. Çarşı içinde biraz ilerledikten sonra bir köşeye geldik. Karşımda bir kilise duruyordu. "İşte bu yolun az ilerisinde" dedi. Karşımda kasaba tipli apartmanlar duruyordu. Sırasıyla komşularımızı söyledi. Hep isimlerini duyduğumuz, hikayelerini dinlediğimiz kişilerdi. Babaannemin evi diye gösterilen beton binanın önünde fotoğraf çektirdim. Hayal kırıklığına uğramıştım. Mahallenin yerinde kilise dışında hiçbir şey yoktu. geri döndük. Ertesi sabah Yanya'dan uğurlandık. Pek çabuk geçmişti bu Yanya yolculuğu. Yanya'yı, gölü arkamızda bırakarak yola koyulduk. Kaybolana kadar otobüste döndüm baktım, içim hüznle doldu.

Yine doğa harikası manzaralarla karşı karşıyaydık. Bir köprü'nün yanından geçiyorduk, dalmış düşünüyordum. Babamın bilmediğimiz hayatının öbür kısmını, yaşadıklarını, Yanya'yı... Eki-bimizde bulunan Sanat tarihi Profesörünün sesiyle irkildim. "İşte Komit-sa köprüsü, altında da Arahtos nehri" diye bilgi veriyordu. Ben hayalimde Yanya, otobüs ilerlerken güç bela Komit-sanın fotoğrafını çektim. Yolu-muza devam ettik... (Sn. Nur Taşan'ın anılarından özetlenmiştir.)

Lozan Mübadilleri Vakfı ve Derneği ile ilgili daha ayrıntılı bilgi için lütfen, www.lozanmubadilleri.org adresini ziyaret ediniz. Vakfın mail adresi, info@lozanmubadilleri.org, telefonu ise, 0212 245 6155.

ANTALYA'DA YAPI DENETİM SEMPOZYUMU

İ.T.Ü Mezunları Antalya Derneği'nce düzenlenen "1. Yapılarda Denetim Sempozyumu" 30/09/04 tarihinde Antalya'da yapıldı. Prof. Dr. Orhan Yüksel, İnş. Müh. Alim Şadan'ın ve Ercan Evren'in konuşmacı olarak katıldığı sempozyum da denetim mevzuatındaki aksaklıklar ve çözüm önerileri tartışıldı. Yapı Denetim'in Genel Yapısını Almanya Örneğini ele alarak araştıran Prof. Dr. Orhan Yüksel, "Sistemin kurulabilmesi için önce, mühendislik ve mimarlık dallarında ilgi alanları net belirtilmeli, örtüşmeler önlenmelidir. TMMOB meslek şovenizmine izin vermeden bu soruna eğilmeli ve üniversitelerle işbirliği yapmalıdır" dedi. Alim Şadan ise, Kırsal Kesim Yapılarının güçlendirilmesinde uygulama detayları ve güçlendirmede dikkat edilecek hususlara dikkat çekti. Kamu Yapılarının Projelendirilmesi Denetimi'ni Türkiye ve Züriç karşılaştırmasıyla tartışan Ercan Evren, yürürlükteki yasaların eksiklerine dikkat çekti ve çözüm önerileri sundu.

Sempozyumda, Yapıda Denetim Sonuç Bildirgesi sunuldu. Bildirgede şu hususlar yer aldı:

- 1) İnsan hayatının ve sağlığının korunması, yapıların güvenli bir şekilde ayakta durmasının sağlanması devletin önemli bir görevidir.
 - 2) Yapı denetimi kaba inşaatla sınırlanmalı ve inşaat mühendisince yapılmalı, şirketleşme olmamalı.
 - 3) Denetim ücreti; kaba inşaat birim maliyeti esas alınarak belirlenmeli.
 - 4) Denetim; meslek odaları ve belediyelerden bağımsız olmalı,
 - 5) Yapı Denetim Merkezi oluşturulmalı
- Proje ve yapım denetim görevleri buradan dağıtılmalı

- Yapı denetim mühendisinin seçimi Merkezce oluşturulan (üçü merkez elemanı, ikisi profesör, ikisi de mesleki uygulama üyesi) sınav komisyonunca yapılmalı,
- Denetim mühendisi meslek odası üyesi olmalı,
- Projeler ve yapımın denetlenmesi, Merkez tarafından görevlendirilen denetim mühendisince yapılmalı.
- Denetim mühendisi; memur, müteahhit ya da proje müellifi olamamalı, herhangi mahkûmiyeti bulunmamalı.
- Denetim mühendisi sayısı; oluşturulacak bölgelere ve yapılacak işe göre belirlenmeli, iş hacmi artmadıkça bu sayı artırılmamalı.
- 6) Uygulama sırasında proje değişiklikleri projeci ve proje denetim mühendisinin bilgisi dahilinde yapılmalı, değişiklik ilgili idareye bildirilmeli,
- 7) Denetim elemanının ve denetim şirketinin denetleyebileceği alan 120.000 m² ile sınırlanmalı.
- 8) Müteahhitliğin tarifi yapılmalı, yatırımcı ile müteahhit firma aynı olmamalı (arsa sahibi müteahhit olmamalı),
- 9) Müteahhit firma, bünyesinde değişik disiplinlerde çalışan eleman bulundurmalı,
- 10) Yapı statığı hesaplarında (betonarme, çelik, yığma) kullanılan programlar denetlenmeli, uygun olanlar ve hatalı programlar (en azından hesap ve çizim hatası veren kısımları) kamuya duyurulmalı,
- 11) Kırsal kesimde yapılacak yapıların denetlenmesi ve uygulama projeleri yöre ve geleneklere uygun olarak düzenlenmeli, yurttaşlar eğitilmeli, kırsal kesim yapı envanteri çıkarılmalı
- 12) İhaleli projeler mesleki kontrollükten ayrı tutulmamalı, proje safhasının bir bütünü olarak düşünülmeli
- 13) İnce inşaat, tesisat,... gibi açık ayıp konusu işlerin denetimini konu alan mevcut yasal düzenlemeler yeniden gözden geçirilmeli, bu konular hiçbir şekilde, yukarıda sözü edilen, taşıyıcı sistemin denetimi kapsamına alınmamalıdır.
- 14) Jeolojik araştırmalar, zeminini tektonik yapısı, zemin emniyet gerilmeleri, ... imar planından önce tamamlanmalı, gerekli bilgiler imar çapında gösterilmeli.
- 15) 7269 sayılı yasanın eki olarak görünen 'Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik'in, doğrudan imar yasasına bağlanması doğru olacaktır. Bunun yanında, tasarım aşamasında başvurulabilecek mimari, tesisat, tefriş, yapı çevresi ve dış yüzeylerinin denetimini sağlayacak farklı yönetmeliklerin, ayrıca kentsel risk analizleri konu ve yöntemlerini tanımlayan yönetmeliklerin geliştirilerek bu mevzuata eklenmesi gereklidir.
- 16) Mesleki sorumluluk sigortası çıkarılmalı.

Saklı Kent Xian

Hazırlayan: Prof. Dr. Orban Kural / 7 Kasım 2004
E-posta: kural@itu.edu.tr - Web: www.gezginler.org.tr

Xian M.Ö. VI. yüzyıldan itibaren var olan ve 6 bin yıllık geçmişi ile öğünen önemli bir kent ve 1500 yıl boyunca Çin'e başkentlik yapmış. Büyük bir ticaret merkezi ve ipek yolunun başlangıcı Xian'ın çevresi dağlarla kaplı olan 400 kilometre uzunluğunda bir vadi üzerine kurulmuş. Bu yüzden savunma açısından doğal bir avantaja sahip. Nar ağaçlarıyla kaplı "batıda barış" sözcüğüne karşılık gelen Xian'da bugün yaşayan 4 milyon insan derin ve anlamlı geçmişi ile övünüyor. Sharod eyaletinin başkenti ve sıcak iklimi yüzünden "soba" olarak da anılan 600 yıllık Xian şehrini çevreleyen siyah tuğladan surlar üzerinden yürüyerek 2 saat içinde eski şehrin etrafında tam bir tur atabilirsiniz. Surların ve su hendesinin dikdörtgen şeklinde kuşattığı Xian kentinin kuzey, güney, doğu ve batı kapıları bulunmakta. XIV. yüzyıl Çing Hanedanlığı döneminde yapılan çan kulesi çevrede yaşayanlara zamanı haber verirken, yakınındaki davul kulesi ise dinsel bir anlam taşıyordu. Önemli bir endüstri şehri olarak da adı geçen Xian, civarında ocaklardan çıkan kömürle ısındığı ve dağlarla çevrili bir vadiye bulunduğu için hava kirliliği sorunu ile karşı karşıya kalmış.

**Dünyanın Sekizinci Harikası:
Terracato Ordusu ve Dahası**

Şimdiki Çin ülkesi, eskiden beş ayrı krallıktı. 2500 yıl önce, 13 yaşında tahta geçen Çin Shi Huang, 39 yaşında tüm bu krallıkları kendi liderliğinde bir araya toplamış. Hukuk, yargı ve yönetim sistemlerini birleştirip bir sistem oluşturmuş. Zaten Çin'in Çin olarak anılmasının nedeni de bu ünlü imparatorudur. Kuzeyden gelen tehlikelere karşı Çin Seddi'ni başlatan, Li dağı eteğine 66 kilometre kare alana yayılan o muhteşem mezarı yaptıran,

kilometrelerce uzadığı söylenen efsanevi sarayını tamamlatan, kendisini imparatorluk simgesi ejderhadan bile üstün gören hep bu çılgın imparator Çin Shi Huang. Çin Shi Huang öncesi imparatorlar, ikinci yaşamında ihtiyacı olduğu çevresindeki tüm insanları öldürterek eşyaları ile birlikte gömdürülmüş. Nasıl olduysa imparatoru ikna etmişler ve bu vahşet sona ermiş. Generaller, askerler, atlar, cariyeler, arabaların 2200 yıl ön-

ce birer kopyası pişmiş topraktan hazırlanmış ve toprağın 8m altında askerî bir düzene göre sıralanmış 6 bin çömlek askerden oluşan uyuyan bir Çin imparator ordusu oluşturulmuş. Ama bu kil heykellerin her birinin boyları, yüz ifadeleri, gözleri, ağızları, el ifadeleri, silâhları, rütbelelerine göre kıyafetleri birbirinden farklıymış. Pişmiş topraktan yapılmış bu muhteşem figürler bugün bile gizem dolu. Bu ünlü mezarın yapımında 700 bin köle, işçi ve sanatçı tam 38 yıl çalışmış. İş biten veya iyi çalışmayanlar, etrafa bilgi sızdırmasın diye canlı canlı gömülmüş. Hemen dikkatinizi çekmek isterim; şu anda Xian'a gelen turistlerin gezebildikleri kısımlar, tüm mezarın ancak on binde üçüymüş. Fransa Cumhurbaşkanı Mitterand'ın ifadesine ile "dünyanın sekizinci harikası" kabul edilen bu mezarda, imparatorun kendi mozolesine yeterli teknik bilgilere ulaşılmadan girilmek istenmiyor ve şimdilik bekleniliyor. Sadece Çinli uzmanların çalıştığı Li dağı eteklerindeki bu ören sahasında, gelecek kuşaklara saygı adına bazı bölümler orijinal haliyle, bazı bölümler ise ara kademelerde bırakılıyor. Çünkü, parçalara ayrılmış hâlde çıkarılan çömlek figürleri, bir de havayla temas edince daha fazla hasar görüyorlar. Bazı mezarlarda geyik kemiklerine rastlanmış. Falcılar geyik kemiklerini ısıtınca oluşan çatlaklardan, gelecek hakkında yorumlar yaparmış. Hatta 3 bin yıllık Çin alfabesinin çıkış noktasının geyik kemiklerinin üstündeki çatlaklar olduğu iddia ediliyor. 1974 yılında Yoney Pelyon adında bir köylünün kuyu açarken ortaya çıkardığı Terracuta askerleri sayesinde tüm dünyanın ilgisini çeken Xian, bugün önemli bir turist merkezi oldu. Köylü Yoney

Xian M.Ö. VI. yüzyıldan itibaren var olan ve 6 bin yıllık geçmişi ile öğünen önemli bir kent ve 1500 yıl boyunca Çin'e başkentlik yapmış. Büyük bir ticaret merkezi ve ipek yolunun başlangıcı Xian'ın çevresi dağlarla kaplı olan 400 kilometre uzunluğunda bir vadi üzerine kurulmuş. Bu yüzden savunma açısından doğal bir avantaja sahip.

Pelyon ise gayet sık giysiler içinde yazdığı anı kitabını gururla imzalayarak gelen turistlere satıyor. Dört bronz atın çektiği ve yıllarca büyük emekle tekrar bir araya getirilen, altın ve kıymetli taşlarla bezeli, yapıldığı 2200 yıl öncesinin mükemmel tekniği ile insanı şaşkırtan iki adet imparatorluk arabası, sıkı koruma altında ziyarete açıldı. Gezdiğimiz bir seramik atölyesinde çömlek askerleri, o gün kullanılan teknikle bugün de yapmaya çalışılıyordu. Kil askerler iki gün bekletilip ardından parçanın büyüklüğüne bağlı olmak üzere sıcaklık 1000 °C civarında olan fırında kurutuluyormuş.

Pagoda

Xian'da ziyaret ettiğimiz bir diğer yapı da "Pagoda" idi. Pagoda, kente yük-

sekten bakan, kule biçiminde yapılmış bir mabet. Cennete gidecekleri düşüncesiyle zenginler eski dönemde bu tapınağa büyük parasal yardım yapmışlar. Japon turistler tütsülenerek Buda heykeli önünde din görevlerini yerine getiriyorlardı. On metre yüksekliğindeki bu mabedi son katına dek çıkanların dileklerinin gerçekleşeceği inancı yaygın.

Hua-Qing Yaz Sarayı ve Kaplıcalar

Xian'a 40 km uzaklıkta Lishan adı verilen dağların eteklerindeki 2800 yıllık Yaz Sarayının en büyük özelliği, sıcak su kaynağına sahip olması. İmparator ve ailesi tarafından kaplıca olarak kullanılmış. 43°C civarında olan su, kanyonlarla konutların içine ve yüzme havuzlarına veriliyor, en sonunda da as-

lan heykellerinin ağızlarından akarak bir havuza dökülüyor.

Dağın yamacındaki bir diğer havuzda ise cariyeler yıkanmış. Kiremit kaplı pavyonlarıyla yeşil bir ortama yayılmış olan Yazlık Saray'ın bir başka özelliği de, Çin tarihinde önemli bir isim olan Çang-Kay-Şekfin 1936 yılında Çin-Japon savaşı sırasında Çin'deki iç savaşta ısrarla sürdürünce, bir yıl kadar bu sarayda bir generali tarafından tutuklanarak gözaltında tutulması. Bahçesindeki nar ağaçlarının tohumları buraya İpek Yolu sayesinde Anadolu'dan taşınmış.

Ulu Camii (Zheensi Külliyesi)

Kentin bir başka özelliği de İpek Yolu esnasında ticaret nedeniyle yerleşen Arapların etkisi ile "Hui" diye anılan

100 bin Müslüman Çinliyi barındırması. Ulu Camii tam 1250 yıllık bir geçmişe sahip ve Çin'in en büyük camii olarak biliniyor. Eski Şehir'de yer alan ve etrafı antika hediyelik eşya satan tezgâhlarla dolu olan caminin girişi bir

Çin mabedini andırıyor. İç içe avlulardan geçiliyor. Osmanlı mezarlarını andıran topuzlu sütunlar göze çarpıyor. Yan cepheleri küçük odalarla kaplı, ortası bahçe olan avluların bitiminde namaz kılman esas bölüme ulaşıyor. Kur'an ayinleri el emeği ile camiin bütün ahşap duvarlarına işlenmiş. Beyaz tekkeli sanki bir ahçıyı andıran imam, abdest almayanları ve kolu bacağı açık hanımları kesinlikle camiin içine adım attırmıyor. Hatta günah diye, hanımlarla fotoğraf bile çekirtmiyor.

Çayhane Ziyareti

Çin, çayın vatanıdır. Çinli çaysız yapamaz. Belki çay da Çinli olmadan yapamaz. İşçilerin günümüzde yanından ayırmadıkları kavanozları hep yeşil çayla doludur. Çayhanede sırayla beş çeşit çay tadıyoruz. Beyaz saçlı maymun, bir yaprak çayı, siyah elma çayı, yasemin çayı ve Unlang çayı... Sıcak su ile çaydanlığın hem içi hem de dışı yıkanıp, aynı ısıya getiriliyor. Bitkiler sıcak su ile kaynatılıyor ve 1-2 dakika sonra ufak bir kase ile şekersiz çay konuklara ikram ediliyor. Kimi mideye, kimi hazma, kimiye cilde iyi geliyormuş.

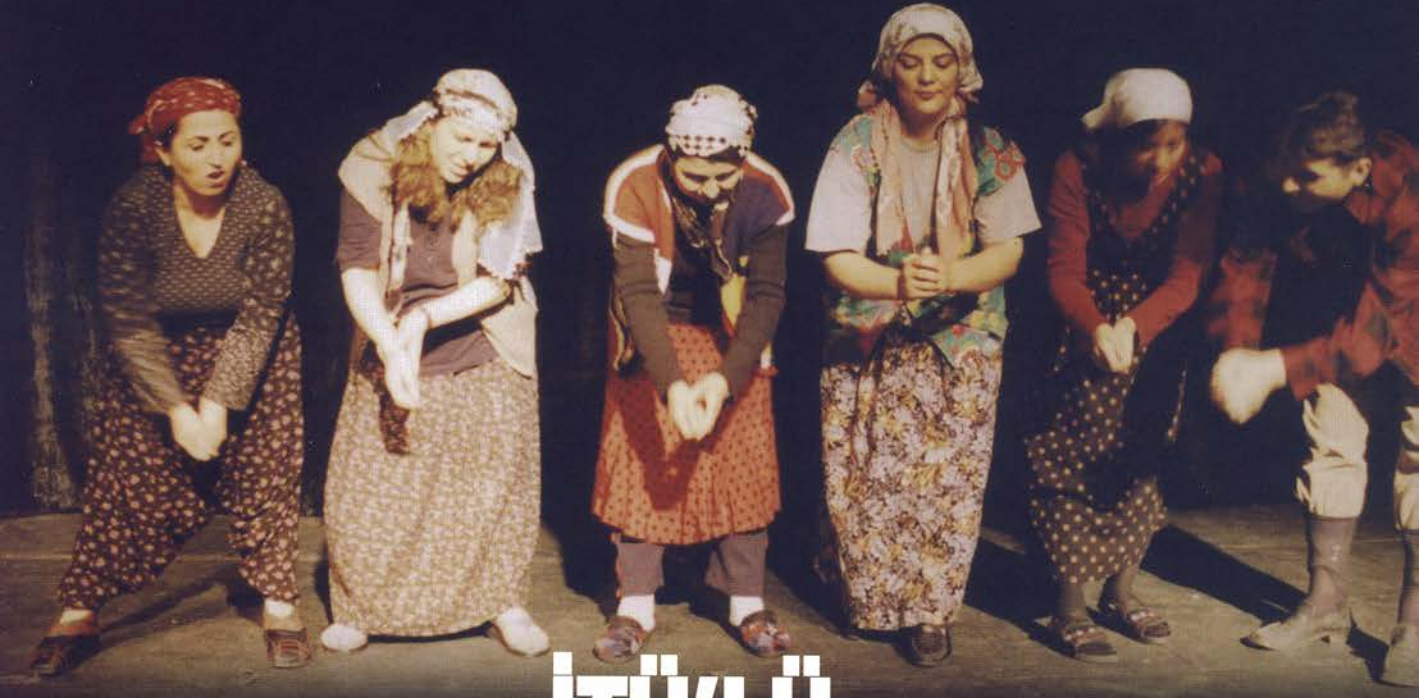
Xian'da Tarih Konularında Geziler

Çinli bilge Si-Tien'in mizah ansiklopedi-

lerine girmiş "eteklik bilmececi"ne yer vermeden geçmeyelim: "Sürekli değişen kadın modasının değişmeyen tek ögesi etekliktir. Neden tercih edilir, hatta kanunla, tüzük ve yönetmeliklere dayatılır, şart koşulur kadının etek giymesi?" Çoğu batılı bilginlerin bilmediği bu bilmeceyi Çin bilgisi şöyle yanıtlamış: "Kolay ve doğru yoldan erişim yolunu açık, umudu yüksek tutmak için!." Onun için eteklik boyu uzar, kısalır, açılır, kapanır ama vazgeçilmez kadın giysisi olarak kalır. Çinli bilge Si-Tien ayrıca "Kadın modası, aşık bir örtünme gereksinmesiyle gizli bir soyunma arzusu arasında bulunan orta yoldur.!" dermiş. Gerçekten de Çin'de kadın teninin bir yanı örtülürken, bir yanı açılır. Sözgeleşti, kolları, omuzları boğaza kadar sınırsız örtülü giysisinin, bir yanı etekten koltuk altına ya da bele kadar yırtmaçlıdır.

Koyu mavi ipekli içinde, küçük seker adımlarla yürüyen Çinli kadının ritmik bir salımla açılıp saçılan yırtmaçlarını izlemek estetik olduğu kadar yürekleri hoplatan fantastik bir deneyimdir. Çin geçmişte çok sıkıntı ve çile çekmiş. Artık sessiz, sakin ve kendini kontrol eden bir ülke. Bunalmışız, korkusuz, stressiz ve en önemlisi saygıyı her şeyin üstünde tutuyor. Çin, toprağın sabrını taklit ediyor, geleceğe umutla bakıyor ve kendine has Sosyalizm ile çok hızlı kalkmıyor. Erkeklerin elinde cep telefonu, kadınların elinde Marlboro sigarası ve Mc Donald's kapısının önündeki çocuklarıyla yeni Çin, elindeki askeri güce, bir de ekonomik güç ekliyor.

İTÜ'LÜ ÇALIŞANLAR DA SAHNEDE

Röportaj: Özgür Akarsu

İşletme Fakültesi'nde bir grup çalışan geçtiğimiz yıl biraraya gelerek tiyatro yapmaya karar verdiler. Geçtiğimiz yıl Temmuz ayında metinlerini kendilerini oluşturdukları "Orada Bir Köy Var" ile seyircileriyle buluşan "Maçka Çalışanları Sahnesi" çalışmalarına halen devam ediyor. İTÜ Mezunlar Dergisi olarak bu yeni grubun üyelerinden Gülçin Yücel ve Firdevs Aydın'la Maçka Çalışanları Sahnesi üzerine konuştuk.

■ *Maçka Çalışanlar Sahnesi ne zaman kuruldu?*

F.A.: 2004 yılı Ocak ayında kuruldu.

İTÜ Maçka kampüsünde çalışan memurlar olarak geçen sene birlikte birşeyler yapmak istemiştik. İlk amacımız öğle vakitlerini boş geçirmemek, daha sosyal bir yaşam oluşturabilmektir. Fatma Hanım, tiyatro yapmayı önerdi. Fakülte sekreterimiz de bizi onayladı, destek verdi. Ve Öğrenci İşleri bürosunda çalışan arkadaşlar, daha önceden İTÜ Sahnesi'nde tiyatro yaptıklarını bildikleri Gülçin ve Erdem'le bağlantıya geçtiler. Biz de bir baktık tiyatronun içindeyiz.

■ *Kaç kişiyle başladı çalışmalar?*

F.A.: 10 kişiyle.

■ *Yer problemi nasıl çözüldü?*

G.Y.: İşletme fakültesinin alt katında bir sahne vardı. Güzel Sanatlar Tiyatro Topluluğu kullanıyordu. O sahneyi fakülte sekreterimiz Öner Bey, kullanıma açtı.

■ *Grup kadrosu tamamen idari çalışanlardan mı oluşuyor?*

G.Y.: Evet. Bir tek ben işletme fakültesinde araştırma görevlisiyim.

■ *Çalışan tiyatrosu olmanızdan dolayı karşılaştığınız zorluklar var mı?*

F.A.: Var tabii ki. Profesyonel tiyatrolular ya da öğrenciler gibi tiyatro yapmıyoruz. Çalışma saatlerimiz oldukça kısıtlı. Öğle araları 12:00-13:30 arası. Ayrıca, çoğumuz evliyiz, ailevi sorumluluklarımız var. En basitinden gruptan bazı arkadaşların çocukları var. Bu nedenle çeşitli sorunlar yaşıyoruz.

G.Y.: Oyun sürecinde, akşamları da çalışmalar koyduk. Özellikle çocuklar yüzünden grup üyeleri sıkıntı yaşıyorlardı. Çocukları da çalışmalara getirerek çözmeye çalıştılar.

F.A.: Öyle ki, siz sahnede prova yap-

maya çalışırken çocuk sahneye atılıyor "Anne, anne!" diye. Ya da siz oynamaya çalışırken, o karşınızda ağlıyor. Oyunda şoför Emin tiplemesini oynayan arkadaşımız, kucaklarında çocukla alıyordu sahneyi. Çocuklar bütün sahneyi ezberlemişti. Tek tek herkesin repliklerini sayıyorlardı.

■ *Oyun çalışmasına nasıl geçildi?*

G.Y.: Eğitim çalışmaları sırasında yapılan bir sahne üzerinden oluşturuldu metin. Bir arkadaşımızın yaptığı bir sahneye bütün grup yavaş yavaş eklendi ve daha sonra sahnedeki herkes kendi karakteriyle ilgili olarak ufak metinler yazdı. Son aşamada da bu metinler birleştirildi ve oyun ortaya çıktı. Başka metinler de düşünülmekteydi ancak, topluluğun kendi oluşturduğu bir metnin sahnelenmesinin çok daha iyi olacağına karar verdik.

■ *Oyun kaç defa sergilendi ve ne kadar seyirciye ulaştı?*

G.Y.: 2 defa sergilendi. Oyun aslında biraz tanışma gösterisi sayılabilir.

F.A.: Son derece olumlu tepkiler aldık. Maslak'ta da bazı çalışan arkadaşlar da oyunumuzu seyrettikten sonra tiyatro yapmaya karar vermişler.

■ *Oyun sürecinde yaşanan sorunlar aşılabildi mi?*

F.A.: Çok aşılamadı. Şu an 4 kişiyiz. Bazı arkadaşlar koptular. Ancak biz kadınlar inatla ve seveerek yapıyoruz tiyatroyu.

■ *Önümüzdeki döneme dair hedefleriniz neler?*

G.Y.: Grubun hedefleri sosyalleşmekten, daha iddialı bir çizgiye doğru kaydı. Şu an gruptaki arkadaşlar tiyatro yapmaya hevesli arkadaşlar. Grupta şu an sadece kadınlar kaldığı için, yaşadığımız ortak sorunlara odaklanan bir çalışma yürütebiliriz diye düşünüyoruz. Bir yandan da oyun okumaları yapmayı düşünüyoruz.

F.A.: Memur yaşantısının tekdüzeliğini kıran bir etkinlik olarak bakıyoruz tiyatroya. Bizim için önemli çünkü bir şeyler üretiyoruz ve yaratıyoruz.

iletişim: yucelg@itu.edu.tr

Karpuz kabuğundan gemiler yapmak...

Burcu Büyükkakış

"Çocukluğumda anam, aynaya deneni neneyi görmediği için, kendini prensesler gibi güzel sanan bir çoban kızımın öyküsünü anlatırdı. Gün gelir, kırdan bir kırık aynaya bulur bu kızcağız. Kırık aynaya bakınca dünyası yıkılır. Çirkin mi çirkin bir yüzü vardır zavallının. Kaderine boyun eğer, kabullenir. Bahaneler bulmaz. Ne bileyim, bulduğu aynanın optik kusurluğu olduğunu söylemek gibi gaflette bulunmaz. Savunma mekanizmaları geliştirmek, yalnızca bizim aydınımıza özgü bir şeydir çünkü. Para ve teknoloji sorununu bir anlamda aşmış bulunan sinemamız, içimize sınısıcak dolan, bizi kucaklayan bir Türk filminin hala ortalıkta görünmemesi karşısında hangi bahanenin ardına sığınacaktır, doğrusu merak ediyorum."

Ahmet Uluçay *Yeni Film Temmuz-Eylül 2004

Hani bazı filmler vardır, konusunu bilerseniz de izleyince başka bir tat verir size, Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak öyle bir film. Karpuz kabuğundan yapılan gemilerin, yere saçılan ve bir türlü toplanamayan cevizlerin, sevdiği kız

için alınan ilk tarağın ve ilk aynanın, kısacası çocukluğun ve hayallerin hikayesi. Çocuklukta yaşanan ve belki önemsiz görünen ayrıntıların özgünlükle ve ustalıklarla birleştirilmiş haliyle, alıp götürüyordu bizi o bilmediğimiz köye.

Tavşanlı'nın Tepecik köyünde yaşa-

yan yönetmen Ahmet Uluçay'ın belki halen çocukluğuyla ve hayalleriyle yaşıyor olması çektiği

O'na bu filmi. Küçükken kitaplarındaki resimlere bakıp kımıldadıklarını hayal ederdi hep. Bir gün köylerine gelen 16 mm'lik bir filmde düşlerini gerçeğe dönüştüren. Sonraları arkadaşı İsmail Mutlu ile beraber filmleri hareket ettirmeye çalışmışlardı. Birlikte bir gösterici yaptılar ve daha sonra başka bir yöntemle sinemayı seslendirdiler. Günün birinde bir Almancıdan 150.000 lira taksitle aldıkları kamerayla da kendi çocukluk hikayelerini çekmeye başladılar. 1994 yılında köyde kurdukları Arkadaş Sinema Gurubuyla ilk kısa filmleri olan "Koltuk Değneklerinden Kanat Yapmak" ve "Optik Düşler" i çektiler. Daha sonra Ahmet Uluçay, Bizim Köyün Orta Yeri Sinema (1995), Minyatür Kozmosta Rüya (1995), İnci Denizin Dibinde (1996), Epileptic Film (1998), Bizim Köyde Bayram Sabahı (1998), Uzun Metrajın Resmi (1999) ve Exorcise (2000) isimli kısa filmleriyle devam etti sinemaya. 2003 yılında ilk uzun metrajlı filmi olan Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak'ı çekti. 23. Uluslararası İstanbul Film Festivali'nde En İyi Film ödülünü, San Se-

bastian Film Festivali'nde Altın Denizkabağı'nu ve 26. Montpellier Akdeniz Filmleri Festivali'nde büyük ödül Altın Antigone'yi kazandı. Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak Optik Düşler' in devamı niteliğinde bir film. Hikaye aslında bir geri dönüş hikayesi. Film hayalleri olan iki arkadaşın, Mehmet ile Recep'in yazın kasabaya çalışmaya gelmeleriyle başlıyor. Sonrasında bu iki arkadaşın hayalleriyle; Kasabadaki sinemadan aldıkları kopuk filmleri akşamları köyde kımıldatmaya çalışmalarıyla ve Recep'in, inekleri için karpuz kabukları götürdüğü teyzenin büyük kızı Nihal'e aşık olmasıyla tanışıyoruz. Her gece, köyün delisiyle beraber, saniyede 24 kare tutturmalarına rağmen

kımıldamayan resimleri hareket ettirmeye çalışıyorlar. Bir yandan da Recep Nihal'e aşkını nasıl göstereceğini düşünüyor. Film ayrıntılarla beslenerek devam ediyor. Sonrasında, Recep'in ustasının iflası, Nihal'in kasabadan taşınması ve köyün delisinin film makinesini parçalamasıyla film başa dönüyor. Ara ara kullanılan gölge oyunları, köyün dar sokaklarında geçen gizemli sahneler filme farklı bir büyü katıyor. Küçükken anlatılan cin, peri masallarının içine sokuyor bizi. Bir de, oyunculuktaki ve diyaloglardaki doğallık, oyuncular arasındaki ilişkilerin samimi ve yalın bir dille anlatılması filmi daha da gerçekçi kılıyor. Son dönemde Türkiye'de, ticari kaygılarla, sanattan uzak bir şekilde

yapılan filmler giderek artıyor. Artık filmlerin kalitesi, filme ne kadar para harcadığıyla ve izleyici sayısıyla ölçülüyor. Buna rağmen kendinden, farklı kaygılarıyla bahsettiren, kendisine has bir amatör ruhu ve dili bulunan iyi bir örnek Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak. İzlenmeye ve yorumlanmaya değer bir film.

Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak
Yönetmen ve Senaryo:
 Ahmet Uluçay
Görüntü yönetmeni:
 İlker Berke
Oyuncular:
 İsmail Hakkı Taslak, Kadir Kaymaz, Gülayşe Erkoç, Boncuk Yılmaz
 2004, Türkiye, '98

Kitap

BURMA GÜNLERİ

İngiltere'nin memuru, Burmalı'nın kollarını tutar, tüccar da adamın ceplerini boşaltır. Britanya İmparatorluğu, İngilizlerin, daha doğrusu

"Bu ülkede bulunmamızın, hırsızlıktan başka bir nedeni olduğunu söyleyebilir misiniz? Bu öylesine kolay ki.

Yahudi ve İskoç çetelerinin ticaret tekelleri kurmalarını sağlayan bir araçtan başka bir şey değildir."

Bu sözler, George Orwell'in Burma'daki İngiliz sömürgeciliğine bakış açısını yansıtıyor. Kendisi de Burma'da görev yapmış olan Orwell, en başarılı yapıtı olarak tanımlanan Burma Günleri'nde, İngilizlerin bu sömürgeci yaşamını ve yaptıklarını, yerli işbirlikçileri ve fırsatçıları, yerli halka insanca yaklaşarak İmparatorluğun tutumuna karşı çıkanları, aşk, nefret, tutku çemberinde destansı bir anlatımla ele alıyor. Burma Günleri,

ilk kez 1934 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde yayımlandı. Kitap ve yazarı hakkında herhangi bir dava açılmayınca, ertesini yıl İngiltere'de de basıldı. Ama sömürgecilik dönemi sona erinceye kadar kitabın Hindistan ve Burma'da satılması yasaklandı ve okuyanlar hakkında yasal işlem yapıldı. Burma Günleri, İngiltere'nin, üzerinde güneş batmayan bir imparatorluk olduğu dönemdeki politik ve sosyal yaklaşımını göz önüne sererken, romandaki karakterlerin işlenmesindeki ayrıntılı ustalıklı da Orwell'in başarısını pekiştirdi.

George Orwell

İngiliz romancısı ve denemecisi George Orwell, 1903 yılında Hindistan'da doğdu. 1922 yılında öğrenimini tamamladıktan sonra Birmanya'ya giderek İmparatorluk Polis Teşkilatı'na girdi. 1928'de teşkilattan istifa etti ve anılarını Burmese Days

(1933) adı altında yayınladı. Aynı yıl yazdığı "Down and Out in Paris and London" adlı kitabında Paris ve Londra'da geçen günlerini anlattı. İspanya İç Savaşı üzerine izlenimlerini, Katalonya'ya Selam (1938) adlı kitabında aktardı.

Çağdaşlarını modern dünyanın sorunları üzerinde düşündürmek iste-

yen ve birçok eleştirmenin 'İngiltere'nin Bilinci' olarak nitelendirdiği Orwell'in Swift tarzında yazdığı Hayvanlar Çiftliği (1945) ve 1949 yılında yayınladığı 1984 adlı romanları gelecek ile ilgili düşüncelerini yansıtan bir çeşit vasiyetname niteliği taşır. George Orwell, 1950 yılında Londra'da öldü.

Okan Gürel'den Anılar

* Mustafa İnan'ın açtığı Plâklar ve Kabuklar dersini Ender Yazar ile beraber alan ilk öğrencilerinden 2735 Okan Gürel, (Sivas lisesi '49, İTÜ İnşaat '54)

* 4 Eylül 2004 - New York, NY [4 Eylül 1919 Sivas Kongresi - Sivas Lisesi'nde açıldı.]

Dergimizin bu sayısında 1954 İnşaat Mezunu Yük. Müh. Prof. Dr. Okan Gürel'in kendi artistik çizimleri ile bir adet karikatür çizimine değerli anıları olarak sunuyoruz. Kendisi birçok farklı disiplininde önemli bilimsel eserler ortaya çıkarmış çok yönlü bir bilimadamı. Matematik, biyoloji ve kimya alanlarında yaptığı çalışmalarla birçok bilimsel dergi ve kongrede yer almış. Bunların ötesinde Prof. Dr. Okan Gürel çizimleri ile de başarılı bir mezunumuz. Aynı zamanda Sivas Kongresi'nin yapıldığı Si-

vas Lisesi'nden mezun olan Okan Gürel, anılarında, sınıf arkadaşı Prof. Dr. Ender Özden-Yazar'a da yer veriyor. Atatürk ilkeleri ile doğan, yetişen ve gelişen Prof. Dr. Ender Özden-Yazar Türkiyemiz'in yetiştirdiği ender insanlardan biridir. Okulumuzu seçmekle İTÜ'ye büyük bir övünç imkânı sağlayan Ender, omuzlarına Atatürk'ün yüklediği sorumluluğu üstün bir başarı ile karşılama gereken gücü "damarlarındaki asil kanda" bulmuştur. "Ne mutlu Ender'in arkadaşayım diyene."

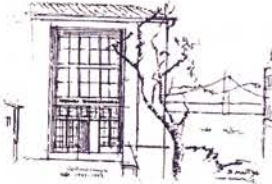

27 Ocak 1951'de Gümüşsüyü İTÜ Kütüphanesinde çekilen bu fotoğrafta görülen İTÜ'nün yetiştirdiği en seçkin öğrencilerinden 2705 Ender Yazar 1954 Haziran ayında İnşaat fakültesinden Y. Müh. diplomasını almış, 1959'da da İTÜ İnşaat dalında Elastik Mesnetlere Oturan Mütamadı Kemerler [İTÜ Kütüphanesi İNŞ DR403 YAZ] tezi ile Dr. Müh. derecesini kazanan ilk İTÜ'lü hanım öğretim üyesi olarak İTÜ tarihinde yeni bir dönem açmıştır.

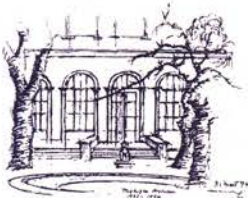
İTÜ Kütüphanesi - Gümüşsüyü Binası - 27 Ocak 1951. 2705 Ender Özden-Yazar, [Saat yönünde] 2405 Gültekin Gülay, 2446 Fazıl Kip, 2708 Şeref Turan, 2771 Agop İşhanoğlu, 2422 Nurten Tuğay-Tuncay, 2735 Okan Gürel, 2437 Ramiz Güzelirpan.

1949 - 1954 yıllarında inşaat 54'liler derste (ARI 1953 - 1954 den)

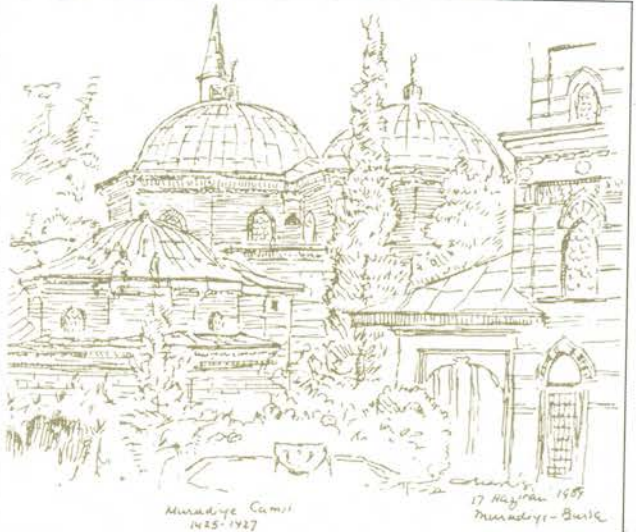
İTÜ Gümüşsüyü Girişi ve Kütüphanesi. 31 Mart 1994

İTÜ Taşkılla Avlusu. 31 Mart 1994

İTÜ Taşkılla Girişi. 31 Mart 1994

Mimarîye Camii
1425-1927

17 Nispetiye 1909
Mimarîye - Barik

İNKA, Taş Sektöründeki 15 yıllık deneyimi ile fabrikanızın ihtiyacı olan ileri teknoloji ürünü makina ve sistemleri bir arada sunuyor.

İNKA

"Doğal Taş Teknolojileri"

FIRINLI GÖZENEK DOLGU HATTI

ÇİMENTO DOLGU MAKİNASI

FIRINLI ÇATLAK TAMİR HATTI

Çatlak taşlarınızı %100 geri kazanım, gözenekli taşlarınızı doldurarak değerine değer katın. Fırınlı Dolgu Hatlarımız, epoksi ve polyester esaslı dolgu işlemlerinizi en hızlı, pratik ve verimli yapmak üzere tasarlandı. Ayrıca, Travertenlerinizin gerçek rengi ve cila kalitesini tespit etmek ve doğru seleksiyon yapmak için de Traverten Kurutma Fırınları tasarlandı.

FİLTRE PRESİ ARITMA SİSTEMLERİ
750lt/dak. dan 25.000lt/dak. kapasiteye kadar Atık su Arıtma Sistemlerimiz %98'e kadar geri kazanım verimi ile çalışıyor. 50 mikrondan büyük partiküllerin tamamı çöktürülerek arıtılmış suyun cila prosesinde de sorunsuz kullanılması garanti altına alınıyor. Otomatik flokulant hazırlama üniteleri ve dozaj pompaları sistemin tam otomatik çalışmasını ve flokulant tasarrufu sağlıyor.

DOĞAL TAŞ YÜZEY İŞLEME ve BAKIM ÜRÜNLERİ

MERMER (Protos/Elmas) ve GRANİT ABRASİVLERİ

İtalyan Abra İride firmasının geliştirdiği Elmas, Granit ve patentli Protos abrasivleri ile düşük basınçta ve yüksek bant hızında en yüksek performansı yakalayın. Çatlak ve gözenekli taşların tamiri için Lavesan firmasının Cam Elyafı File, Epoksi, Polyester ve Dolgu Mumları'nı kullanarak firesiz üretim ile çatlak ve gözenek problemlerine son verin. Bellinzoni firmasının ürünleri ile tüm doğal taşlar için en iyi koruma ve bakımı sağlayın.

Tel: (0216) 527 56 80 (Pbx)

Fax: (0216) 527 56 81

inka@inkatrade.com

www.inkatrade.com

Yitirdiğimiz Değerler

Fevzi Akkaya

STFA Grubu'nun iki kurucusundan biri olan İnşaat Yüksek mühendisi Fevzi Akkaya, İstanbul'da vefat etti.

■ Fevzi Akkaya, 23 Aralık 1907'de İstanbul'da doğdu. Osmanlı Paşalarından Tatar Osman Paşa'nın torunu olan Akkaya, 1926'da yüksek öğrenim için girdiği İstanbul Yüksek Mühendis Mektebi'nden (İstanbul Teknik Üniversitesi) 1932'de İnşaat Yüksek Mühendisi olarak birincilikle mezun oldu. 1943 yılında, Sezai Türkeş ile birlikte isimlerinin baş harflerini kullanarak "ST-FA İnşaat Müteahhitliği" şirketini kurdular. Böylece 1976'da kurulan ve zaman içinde çatısı altında 43 şirket toplayan STFA Holding'in de temelini atılmış oldu.

1943-1973 döneminde, yurtçinde çeşitli köprü, iskele, liman, baraj, tünel ve yüksek gerilim hatları Sezai Türkeş-Fevzi Akkaya tarafından inşa edildi. Bunlar arasında; Sivas-Erzurum demiryolları köprüleri, Kuşadası, Bartın ve Ereğli limanları ve Kadıncık Hidroelektrik Santrali yer alıyor.

Faruk Keskinel

İnşaat Fakültesi 1954 Mezunlarından Yük. Müh. Faruk Keskinel'i 28 Aralık 2004 günü yitirdik.

■ 1932 yılında İstanbul'da doğan Faruk Keskinel, İTÜ İnşaat Fakültesi'nden 1954 yılında mezun oldu. 1954'te İTÜ İnşaat Fakültesi Hidrolik ve Su Kuvvetleri kürsüsünde asistan olarak göreve başladı ve 1955 yılında bir yıllığına Fransa Electricite de France Chatou hidrolik laboratuvarında çalıştı. 1956 Ekim'inde yurda dönerek aynı kürsüde asistanlık görevine devam etti. 1964 yılında Almanya'da Frankfurt Louis Berger GmbH Mühendislik Bürosu'nda çalıştı. 1979 yılından itibaren İntes A.Ş. Yurt Dışı Taahhütler Genel Koordinatörü ve Yönetim Kurulu üyesi olarak Suudi Arabistan'da Wadial Dawasir şehri inşaatı, Al Kharj askeri hastane inşaatı, Al Birk

deniz suyundan tatlı su üretimi tesisleri ve Yanbu kraliyet komisyonuna ait tesisleri gerçekleştirdi. Enka Pazarlama Dış Satın Alma Genel Müdürlüğü, Enka İnşaat Genel Müdür Müşaviri olarak Libya Ras Lanuf ve Brega şehirlerinin yapımında ve Man Made River (insan eliyle nehir) Benghazi rezervuar projelerini gerçekleştirdi. 1988 yılında Türk Eğitim Vakfı İnşaat Koordinatör ve arada kısa bir dönem Toprak Holding'de koordinatör ve tek-raren TEV'de koordinatör görevini yaptı. 1998 yılından itibaren İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu'nda (İOOHDK) Atatürk Olimpiyat Stadı'nın yapımında Kontrollük Teşkilatı Başkanlığı yaptı.

- **ORHAN KOLÇAK** - İnşaat Fak. '49 Mezunlu ■ **NECDET TEKİN TÜZÜN** - İTÜ Emekli Öğretim Üyesi Makina Yüksek Müh.
■ **NEVZAT ÖNAL** - 1976 -1979 Kimya Fakültesi Dekanı ■ **NIHAT HASEKİOĞLU** - 1948 Mimarlık Mezunlu

Kemal Gündüz Özudoğru
İnşaat Fak. Öğretim üyesi
Prof. Dr. Kemal Gündüz Özudoğru'yu 1 Aralık 2004 Çarşamba günü yitirdik.

■ 1945 yılında Samsun'da doğan Kemal Gündüz Özudoğru, İTÜ İnşaat Fakültesi'ni Dz.K.K.'lığı hesabına okuyarak 1968 yılında tamamladı, 1968 yılında teğmen rütbesiyle Dz.K.K.'lığının İstanbul, Çanakkale ve Mersin İnşaat Emlak Komutanlıklarında ihale kontrol amiri ve inşaat emlak müdürü olarak hizmet etti. 1974 yılında İTÜ'ye asistan olarak girdi. 1979 yılında İTÜ İnşaat Fakültesi'nde doktorasını tamamladı. 1980-1982 yıllarında Norveç Kraliyet Akademisi bursiyeri olarak Norveç Geoteknik Enstitüsü'nde araştırmalarda bulundu. 1982'de Yrd. Doçent, 1984'de Doçent ve 1991 yılında Profesör atandı.

1989-1991 yılları arasında Finlandiya'da Tampere Teknik Üniversitesi'nde araştırmalarda bulundu. İçinde bulunduğu araştırma grubunun kurduğu deney düzeni 1996 yılında Fin İnşaat Mühendisleri Odası ödülü kazandı. 1996 yılında Norveç Geoteknik enstitüsü Terzaghi bursuyla enstitü kütüphanesinde çalışarak Modern Zemin Mekaniğinin kurucusu Kari Terzaghi'nin 'Yaşadıkça Öğrenmek' isimli biyografisini yazdı.

Yılmaz Güner
İTÜ Mimarlık Fakültesi Mezununu Yük. Müh. Yılmaz Güner'i yitirdik.

■ 1930 doğumlu Yılmaz Güner, İTÜ Mimarlık Fakültesi'nden 1954 Haziran döneminde "Yüksek Mühendislik Diploması" aldı. 4 yıl süreyle Mimarlık Fakültesi Şehircilik Kürsüsü'nde asistanlık yaptı. Askerlik görevinden sonra Ankara'da İller Bankası Şehir Planlama Müdürlüğü'nde daha sonra İmar ve İskan Bakanlığı Bölge Planlama Dairesi'nde çalıştı. 1961-63'de İsrail'de Kırsal Planlama seminerine katıldı. Fransa'da İmar Bakanlığı'nda staj yaptı. Paris'te İrfed Enstitüsü'nde üniversite sonrası Bölge Planlama Diploma eğitimi geçirdi. 1963'de Bölge Planlama Daire Başkanı, 1968'de Planlama Genel Müdür Yardımcısı, 1971'de Müsteşar Yardımcısı oldu. 1963-76 yılları

arasında OECD, Avrupa Konseyi, BM-NATO gibi uluslararası kuruluşların planlama / bina / konut konularında düzenlediği üst düzey toplantılarda Türkiye'yi temsil etti. Bu arada 1972'de düzenlenen Stokholm Dünya Çevre Konferansı'nda Avrupa adına Başkan Yardımcısı seçildi.

1984-90 arası Bayındırlık Bakanı, önceleri Safa Giray sonra bir yıl Cengiz Altinkaya'nın dış ilişkilerden sorumlu özel danışmanı oldu. Bu dönemde yoğun dış temasları yanında Paris'de OECD Arsa Politikası Çalışma Komitesi Başkanlığı görevini de yüklenildi. Türkiye Müteahhitler Birliği ve Uluslararası Müteahhitler Birliği'nde Genel Sekreterlik görevi yaptı.

Motivasyon

Bilgisayarları çok seviyoruz. Çünkü isteseler de istemeseler de çalışıyorlar. Biz mühendisler bilgisayarlarla da, teknik konularla da çok rahat ediyoruz. Belirli, tanımlı değişkenler var. Ama insan öyle mi? Çok değişkenli, çok çok değişkenli, çok hassas, atomaltı parçacıklar gibi hangi şartlarda ne tepki vereceği belli olmayan bir varlık. Bu varlığın gizemi anlaşılın diye psikolojide, sosyolojide ne araştırmalar yapılmış, ne farklı bilim dallarından ne bilgiler transfer edilmiş, kısmen çözülmüş, bilinmeyi hala çok fazla. İnsanların niye çalışır ya da insanlar niye çalışmaz? Bu sorunun yanıtları çok. Ekonomik yaşamın sinir bozucu olduğu ülkemizde ilk aklımıza gelen yanıt, para kazanma isteğidir. İlginçtir ki, para kazanmak gelişmiş ülkelerde hijyen faktör, yani olması motive et-

meyen, ama olmaması demotive eden bir unsur olmasına rağmen, muhtemelen insanlar yeterince gelirdelde ettiklerini düşünmedikleri için, para kazanmak bizim ülkemizde motivasyon aracı. Alışverişe parapanan ödemeyen kredi kartlarının pek fazla

kullanılmaması gerçeği de bu bilgiyi onaylıyor. Bununla beraber herşeyi para için yapamayız. Herkes de her işini para için yapmamıştır. Kimileri tabii ki sadece ancak ekme parası için çalışır, mecburen, kimi zaman katlanarak. Kimileri ünvanlarla gelen saygının peşindedir, kimisi bir grubun kimliğini paylaşabilmek için, grubun bir parçası olabilmek için... Kimisi de kendini bu şekilde bulacağını,

karır. Güzel söz, övgü, manevi destek, eğitim, sosyal çevre, saygı, ünvanlar, dolaylı yoldan da olsa gelen ekonomik fırsatlarla vd. Bir de başarı motivi vardır ki başlıbaşına bir itici güçtür. Daha fazla sayıda kişiyi yönetmek pek çok kişi için çok caziptir. Kriz ortamlarında artık yaşlandıkça otomatikman ilerleyen kariyerler yok, operasyonel işlerle uğraşan üst yöneticiler, aniden tepetaklak olabilen kariyerler,

herkesin herşeyi bilmesi ve otuz beş yaşını aşmamış olmasını gerektiren ortamlar var. Bu yokluk ve kaos döneminde Fransızların kıtlık zamanı dünyaca meşhur olan bir mutfak yaratmasına benzer şekilde işimiz keyif alacağımız ve çeşitli faydalar yaratabileceğimiz bir kendini motive etme (self-motivation) durumuna geçmekten başka bir çare yok. O zaman motivasyon araçları elimizden gitse de mutsuz ol-

maz ve güçsüz kalmayız. Bir gün herşey elimizden alınacak ve tasarrufumuzda kendimizden başka hiçbir şey kalmayacak. Motivasyon öyle bir konudur ki, bir gün sizi motive eden ertesi gün etmeyebilir, gözümüzde büyüyen burnumuzda tüten hedefler,

1812 Rusya'da Napoleon işgaline karşı koyan "Halkın Gönüllüleri Birliği" ne verilen madalya

nedensizce hisseder ve bulur da. Atatürk gibi, buluş yapmış bilim adamları, eser vermiş sanatçılar gibi... Yaratılış amacını, varlığının gereğini, bir şekilde hisseder ve Tanrı'nın eli gibi birşeyleri yoktan vareder. Kimileri motive edildiğinde iyi çalışır, iyi iş çı-

erişildikçe birer birer anlamını yitirebilir. Bu da işimizden duyduğumuz heyecanı azaltıp, bizi rutin ve yaratıcılıktan uzak bir psikolojik ortama sokabilir. Ruhumuzun karardığını hissetmeye hale gelebiliriz. Dinlenemediğimizi, ayaklarımızın geri geri gittiğini, ileriki aşamalarda bir tür depresyona doğru gittiğimizi farkedebiliriz. Bizi motive edecek sistemleri kurmak her ne kadar firmaların görevi ise de biz üst düzey yönetici isek veya bu konuyla uğraşan birileri yoksa bizi düşünen kişisel motivasyon diyebileceğimiz kendi kendini motive etmek kavramı, iş başa düştü, şeklinde ifade edilebilecek bir durumdur.

Bunlar işdışı faaliyetlerde eğlenmek, dinlenmek, farklı ve kullanılmayan becerileri geliştirecek sosyal organizasyonlarda aktif görev almaktan, eğitim seminerleri, kurslar vd. ile farklı beceriler geliştirmeye dek uzanabilir. Bir bardak sıcak kahveden, sevdiğimiz bir dostla iki kelam sohbete, ufak bir tatile dek, izlediğiniz bir filmde çıkarılan bir dersten, işimizde bize rekabet üstünlüğü sağlayacak bir tanışıklığa, proje bazında bir ekibi yönetmeye, terfi etmeye, beklenmedik bir anda gelen maddi manevi bir hediyeye dek herşey bir motivasyon unsuru olabilir. Krizler nedeniyle depresyon düzeyinde bunalımda olan işdünyamızda psikologların da işpsikologlarının da dolduramadığı boşluğu reiki, nlp vd. konular dolduruyor ve bu çok doğal. İşgüvencesi olan çok az kişi var. Firmalar çetin bir rekabet ortamında. Kimse kimseyi hatır için firmasına alma vd bir lükste değil artık. Öyle bir durumdayız ki önemli bir pazar olarak suni para girişleri ile yaratılan sanal zenginlik ortamının makroekonomik yapılanmalarla kalıcı, dünyaya taşınan dökülen bir forma getiril-

mesi gerekiyor. Bunun sonucu olarak da gelişen büyüyen firmalar, bir görevden diğerine yükselen insanlar ile çalıştıkça kazanan, işi ile ailesi ile sosyal çevresi ile motive olan insanlar yaratmak gerekiyor. Bunların alt yapısı bu ülkede var. Un var, seker var, yağ var. Helva mı yapılacak, aç mı kalınacak bunu zaman gösterecek. Motivasyon kuramlarının temelinde de en alt basamakta aç kalmamak için çalışmak olduğuna göre bu ülke bunu başarmak zorunda. Başka bir çaresi yok. Bizim öyle bir motivasyon modelimiz var ki, bir hazinedir. Bilen bilmeyen, inananı inanmayan, O'na layık olanı olmayan, O'ndan sözeder çünkü paha biçilmez bir kaynaktır. Mevlana'nın bir sözü var. Alçak adam yüksek sözleri ağızına alır ve yüksek sözler onun ağızında alçak gibi özetlenebilir. Biz onun sözlerini ağızımıza alacak kadar yüksek olmadığımızı düşünürüz hep böylece de o sözlerden uzak kalır unuturuz. Oysa onlara öyle çok ihtiyacımız var ki. Onda işimize yarayacak öyle bir bilgi ve güç kaynağı var ki. Kendimizi tartmayı bırakıp O'nu sözlerini ders gibi çalışmamız lazım. Yoktan varetmenin sırrı, güç ve motivasyon kaynağı orda gizli çünkü. Cumhuriyetin kuruluşunun 10. yılında Atatürk'ümüzü bir performans özeti gibi sunduğu konuşmalarını hatırlayalım. Ülkenin yoktan varedildiği günleri düşünelim. Atatürk bir deha olabilir, yüzyılda bir gelebilir. Bu bizim sorunumuzu çözüyor.

Bize işbirliği halinde çalışabilecek, iş ve değer üretebilecek, zamanında doğru yerde sorumluluk alabilecek binlerce Mustafa Kemal gerek. Mustafa Kemal bunu bildiği için adında bize o kadar çok motive edici söz bıraktı. "Ne mutlu Türküm diyene" diyerek ulusun adını bir üstkimlik olarak ta-

nımladı. İnsanlık düzleminde bizi kısır bir ırkçı ideolojiye indirmedi. Herkese Türk olma özgürlüğünü verdi. "Yüksel Türk başın göğe ersin" dedi. "Türk, öğün, çalış, güven" dedi. "Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur" dedi. Ben çok büyük biriyim ki siz de kabul edersiniz, ama sizden ne olur bilmez demedi bize... Asla ve asla, benim tırnağım kadar olmayı rüyanızda bile göremezsiniz demedi. Hepimizin bir Mustafa Kemal olmamızı istedi. Cumhuriyetin ilk 10 yılında başta Cumhuriyet olmak üzere pek çok "Kurum"un kuruluşunu gerçekleştirdi. Ankara gibi bir yerde orman yetiştirdi. İnsanları eşit fırsatlarla donattı.

Kuruluş dönemini başarıyla geliştirdi. Gerçek şu ki isteyince olur, kendini motive edince, çaba gösterince, insanlar ve diğerleri herkes yardım etmek için seferber olur. Bugün Atatürk'ün olmasını istediği ve teşvik ettiği gibi kültürümüzü, ulusal kendimize güvenimizi, yurttta ve dünyada besleyecek olaylara zaman zaman rastlıyoruz. Uluslar arası başarılarla imza atan kişiler, kurumlar, gruplar, takımlar vd. Bunları küçümsemek yerine kutlayıp, yinelemek ve daha ileriki aşamalara geçmek gerek. Ne yaptık da başarılı olduk, ne yapınca dağıldık, iyice analiz etmek gerek. Ne kendimize, ne birbirimize, çelme takmadan ilerleyebilmek gerek. Gerek ki bunlar günümüzde zorunluluk. Bilelim ki bu, keyifli, iyilikler ve güzellikler getirecek bir zorunluluk.

Şimdi kişisel, kurumsal ve ulusal motivasyon zamanıdır.

Başka bir yol da yok.

29 EKİM BALOSU

Cumhuriyetimizin Kuruluşunun 81. Yıldönümünü, Maçka Sosyal Tesisleri Arıkovanı'nda düzenlediğimiz baloyla kutladık.

Çok sayıda mezunumuzun katıldığı balo, renkli ve coşkulu bir gece olarak hafızalarımıza yerleşti.

genel müteahhitlik hizmetlerinde **Lider**

BUHARA RAFİNERİSİ, ÖZBEKİSTAN

478 MW MARMARA DOĞAL GAZ KOMBİNE ÇEVİRİM SANTRALİ, TÜRKİYE

40 yıllık deneyimiyle **GAMA**, yurtiçinde ve yurtdışında 200'den fazla projenin inşaat ve montajını yaparak, modern Türkiye'nin gelişimine katkıda bulunmaktan gurur duymaktadır.

■ **Endüstriyel Tesisler**

■ **Altyapı Tesisleri**

■ **YİD Projeleri**

Genel Müteahhiti

GAZPROM GENEL MERKEZ KOMPLEKSİ, RUSYA FEDERASYONU

ANKARA METROSU, TÜRKİYE

 GAMA

<http://www.gama.com.tr>

Atatürk Bulvarı 229, Kavaklıdere,
06680 ANKARA

Tel: 0312 428 61 10 Fax: 0312 427 13 05
e-mail: common@gama.com.tr

“ÇOCUĞUNUZUN GELECEĞİNE İ.T.Ü.’DE YATIRIM YAPIN”

İ.T.Ü. GELİŞTİRME VAKFI OKULLARI

Ana Kucağından İ.T.Ü.’ye...

Çocuğunuzun geleceğine İ.T.Ü.’de yatırım yapın.

İTÜ'nün yüzyıllara dayalı köklü eğitim anlayışını rehber olarak alan İTÜ Geliştirme Vakfı Okulları bu anlayışı “Ana Kucağından İTÜ’ye” sloganıyla geleceğe taşımayı hedeflemiştir. Çocuklarının çağdaş eğitim ortamlarında ve çağdaş bir eğitim anlayışı ile sorgulayıcı düşünme becerilerine sahip ve öğrenmeyi seven bireyler olarak yetiştirilmelerini isteyen mezunlarımız için kayıtlarımız devam etmektedir.

- Ana Okulumuzda 1998 doğumlular için kontenjanlarımız dolmuştur. 1999 ve 2000 doğumlu öğrencilerin ön kayıtları devam etmektedir.
- İlköğretim Okulumuza 2., 3., 4., 5. ve 6. sınıflarla sınırlı sayıda sınavla öğrenci alınacaktır.
- Öğrenci alımları ön kayıt sırası ve mülakat sonuçlarına göre yapılacaktır.
- Okullarımızda İTÜ Mezunlarına %10 indirim yapılmaktadır.

Adres: İstanbul Teknik Üniversitesi Ayazağa Kampüsü Maslak / İstanbul
Dr. Sedat Üründül Ana Okulu Tel: 0212 285 70 45
Dr. Natuk Birkan İlköğretim Okulu Tel: 0212 285 71 51

